

Ráckeresztúri Petőfi Sándor Általános Iskola
2465 Ráckeresztúr, Szent János tér 31.
Tel.: 06 25 455 806 E-mail: alsosuli@rackeresztur.hu
Web: iskola.rackeresztur.hu

A RÁCKERESZTÚRI PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Elfogadva: 2013. március 21.

Hatályos: 2013. szeptember 1.

Módosítva: 2016. február 29.

Módosítva: 2018.szeptember 10.

Módosítva: 2019. szeptember 30.

TARTALOMJEGYZÉK

I. Iskolánkról	3
II. Az iskola nevelési programja	5
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	5
2. A személyiség- és közösség fejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	9
3. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek:.....	18
4. Tehetség- és képességkibontakoztatást segítő tevékenység.....	21
5. Gyermekek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	22
6. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....	24
7. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása	25
8. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	27
9. A szülők, tanulók és pedagógusok együttműködésének formái.....	28
II. Helyi tanterv.....	31
1. Kerettantervek	31
2. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	32
3. Mindennapos testnevelés.....	33
4. A választható foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	33
5. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	33
6. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	34
7. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	43
7.1. Az iskola egészség- és környezeti nevelési programja.....	43
8. Az iskola környezeti nevelési programja	45
1. számú melléklet	<i>Hiba! A könyvjelző nem létezik.</i>
<i>A Petőfi Sándor Általános Iskola tanórai és tanórán kívüli foglalkozásainak óraszámai</i>	<i>Hiba! A könyvjelző nem létezik.</i>
2. számú melléklet	49
PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA ÓRATERVE	49
MELLÉKLETEK	
1. A RÁCKERESZTÚRI PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA ÓRATERVE.....	50
2. KOMPLEX ALAPPROGRAM.....	52

I. Iskolánkról

Iskolánk hivatalos adatai:

Az iskola neve:	Ráckeresztúri Petőfi Sándor Általános Iskola
Címe:	2465 Ráckeresztúr, Szent János tér 31.
Székhely:	2465 Ráckeresztúr, Szent János tér 31. 001
Telephely:	2465 Ráckeresztúr Hősök tere 4. 002
Az intézmény fenntartójának neve:	Dunaújvárosi Tankerületi Központ
Címe:	2400 Dunaújváros Táncsics Mihály u. 1./A.
Az intézmény típusa:	általános iskola
Évfolyamok száma:	8
OM azonosító:	030101

Településünk és iskolánk rövid bemutatása

Ráckeresztúr Fejér megyei település, a Szent László-völgy alsó szakaszának bal partján helyezkedik el. Martonvásártól délre 8 km, Ercsőtől északnyugatra 6 km távolságra fekszik. Lakosainak száma kb. 3300 fő. A lakosság egy része mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozik, a másik része pedig a környékbeli települések (főleg Százhalombatta, Ercsi, Erd stb.) ipari és kereskedelmi létesítményeiben talál magának megélhetést. Sok alacsonyán iskolázott lakosa van a településnek, akik többnyire a munkanélküli réteget is alkotják. Ezek a családok súlyos problémát és jelentős feladatot rónak mind az önkormányzatra, mind az iskolára.

Az általános iskola 1998 óta Petőfi Sándor nevét viseli. Intézményünkben évfolyamonként két osztályban alsó és felső tagozatos diákok tanulnak.

Szinte minden tanévben a tanulói létszám majdnem 20 %-a, azaz kb. 50 gyerek tekinthető halmozottan hátrányos helyzetűnek, mivel valamelyik (esetleg mindkettő) szülője csak 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik és rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül a család.

A fenti adatok alapvetően meghatározzák mozgásterünket és célkitűzéseinket egyaránt.

A 2006-2007-es tanévben iskolánk minden pedagógusa részt vett egy olyan egész évben tartó továbbképzésen, amelynek keretében új pedagógiai módszereket sajátíthattunk el a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása, illetve tehetségük hatékonyabb kibontakoztatása érdekében. Ezeket a módszereket a 2007/2008-as tanévtől már tananyagba beépítve alkalmazzuk, megkezdtuk az IPR rendszer bevezetését, melyhez a 2007/2008-as tanévre elnyertük a fejkvóta támogatást is.

Az önkormányzat és a település alapvetően elismeri munkánkat, elfogadó iskolánkkal szemben, azonban az intézmény felszereltsége, tárgyi és környezeti ellátottsága évtizedes elmaradást, hiányosságokat tükröz. Nehezíti helyzetünket, hogy az alsó és felső tagozat külön

épületben működik, ez mind a tantestület, mind pedig a gyermekközösség megosztottságát is eredményezi, nehezíti az integrációs program végrehajtását.

Kitörési pont lehet számunkra, ha megvalósul az évek óta dédelgetett terv, mely szerint egy felújított épületben tanulhat majd együtt az alsó és felső tagozat, s itt már lehetőség nyílik a testi fogyatékkal élő tanulók integrált oktatására is. E terv megvalósulását mind az iskola, mind pedig az önkormányzat igyekszik pályázatok segítségével előrébb mozdítani.

Amit iskolánk diákjainak kínálni tudunk:

- **Szeretetet és elfogadást**, mert ez az emberi kapcsolatok alapja.
- **Családias, vidám, de szigorú légkört**, melyben a gyermek megtanulhatja, hogy diákként kötelességei vannak, melyek teljesítése által növekszik és fejlődik olyan fiatallá, aki képes lesz helyét a középiskolában, majd az életben is megállni.
- **Értékközvetítést**. Az iskolát nemcsak oktató, hanem nevelő intézménynek is tekintjük. Ezért törekszünk arra, hogy az általunk fontosnak tartott értékeket – elsősorban saját személyes példánk által- közvetítsük diákjainknak. Csak néhányat kiemelve ezek közül: hazaszeretet, felnőttek és társak tisztelete, az erőfeszítés megbecsülése, a lustaság elítélése stb.
- **Korszerű pedagógiai módszereket** (differenciálás, kooperatív tanulási technikák, projekt módszer stb.). Ezek a módszerek lehetővé teszik, hogy diákjaink egyéni fejlődési ütemét szem előtt tartva, a számukra legoptimálisabb tanulási módszert válasszuk ki és alkalmazzuk a tanórán. Mivel minden gyerek más, az a mód is más, ahogy hozzá a legközelebb tudjuk hozni az elsajátítandó anyagot.
- **Sporttagozatot**. Felmenő rendszerben kínáljuk minden érdeklődő számára a sporttagozatot, amely alsó tagozaton heti öt plusz két (testnevelés szakos tanár által megtartott) testnevelésórát, plusz sportköri és szakköri lehetőséget biztosít a jelentkezők számára első osztálytól kezdve. Az emelt szintű testnevelés-oktatásnak része az úszásoktatás, melyet utaztatással tudunk megoldani.
- **Néptánc oktatást**. Minden alsó tagozatos osztály számára tantervben szerepel heti egy óra, melyet szakképzett néptánc tanár tanít.
- **Felső tagozaton heti 3 órában idegen nyelv oktatás, szakköri keretben második idegen nyelv oktatása, illetve 8. évfolyamon nyelvvizsgára felkészítő szakkör**
- **Alsó tagozaton napközis ellátást, felső tagozaton tanulószobai ellátást**, melynek keretében reggel 7 órától tanári ügyeletet tartunk, a gyerekeknek lehetősége nyílik napi háromszori étkezésre az iskolában, valamint a tényleges napközi időben levegőzésre, házi feladat elkészítésére, s amennyiben idő engedi, szabadidős tevékenységekre is.

Amit diákjainktól elvárunk:

- Szeretnénk, ha minden hozzánk járó diák elfogadná, hogy mindenkinek az egyéni szabadsága csak addig tart, amíg mások szabadságát nem sérti.
- Szeretnénk, ha először minden diák a kötelességeire koncentrálna, és csak utána a jogaira
- Szeretnénk, ha tisztelnék szüleiket, tanáraikat, társaikat.
- Szeretnénk, ha tehetségükhöz mértén a legtöbbet hoznák ki magukból.

- Szeretnénk, ha még 14 éves korukban is kedves gyerekek, és nem kis felnőttek lennének (külsőleg és belsőleg egyaránt)
- Szeretnénk, ha betartanák a házirendet.
- Szeretnénk, ha minden diák megértené, hogy a szigorunk őértük van.
- Szeretnénk, ha korukhoz mértén önfegyelmet is tudnának gyakorolni.
- Szeretnénk, ha szüleik megértenék, hogy a barikád azonos oldalán állunk.
- Szeretnénk, ha kicsik és nagyok is szeretnének minket, hiszen ez az emberi kapcsolatok alapja.

A fent felsoroltakat figyelembe véve és összegezve **iskolánk küldetésnyilatkozataként** Dorothy L. Nolte gondolatait vesszük alapul:

„Ha a gyermek együtt él a megértéssel,
Megtanulja a türelmet.
Ha a gyermek együtt és a buzdítással,
Megtanulja a magabiztosságot.
Ha a gyermek együtt él a dicsérettel,
Megtanulja mások megbecsülését.
Ha a gyermek együtt él a jóváhagyással,
Megtanulja szeretni magát.
Ha a gyermek együtt él az elfogadással,
Megtanul szeretetre lelni a világban.
Ha a gyermek együtt él az elismeréssel,
Megtanulja, hogy céljai legyenek.
Ha a gyermek együtt él az önzetlenséggel,
Megtanulja a nagylelkűséget.
Ha a gyermek együtt él a barátságossággal,
Megtanulja, hogy a világ olyan hely, ahol jó élni.
Ha a gyermek együtt él a nyugodt derűvel,
Megtanulja, hol találjon lelki békét.”

II. Az iskola nevelési programja

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Alsó és felső tagozatos pedagógusaink egyaránt hisznek a nevelés lehetőségében, munkájuk fontosságában, tisztában vannak felelősségükkel.

A mi iskolánkban a nevelő-oktató munka során a következő nevelési és didaktikai alapelveket tartjuk alapvető jelentőségűnek:

Nevelési alapelvek:

- komplexitás elve
- egyenrangúság elve
- tapasztalatszerzés elve

- következetesség elve
- motiváció elve
- koncentráció elve
- életkori- és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve
- bizalom elve
- külső hatások elve
- rendszeresség és fokozatosság elve
- tudatosság és szakszerűség elve
- személyes tapasztalatszerzés és tanulói öntevékenység elve
- azonos életkorú gyermekek különbözőségének elve
- felelősség elve
- szakmai önállóság elve
- vallási és világnézeti semlegesség elve
- hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve
- integrált pedagógiai rendszer megvalósítása
- multikulturális gondolkodás elve
- kooperativitás elve
- a gyermek mindennek felett álló érdekének elve
- kompetencia alapú nevelő-oktató munka.

Lehetőségünk van a 2007-2008-as tanévtől – bizonyos anyagrészek-, projekt módszer szerinti oktatásának megvalósítására.. Ezt a lehetőséget kihasználva nevelőtestületünk, a mindenkor évi tervezésénél (Munkaterv) bővíti az anyagrészek körét. A tanév utolsó hete a projekt-hét lett, melynek keretében 2-3 projekt kerül megvalósításra, melyre a felkészülés az első félévben megkezdődik. Az iskola fenntartja annak lehetőségét, hogy a jövőben a projektoktatást mint módszert a tanév más időpontjaiban is alkalmazzuk. Ezzel párhuzamosan, tanulásszervezési módszerként alkalmazzuk a kooperatív tanulási technikákat, mely tiszteletben tartja a tanári szabadságot, a lehető legnagyobb önállóságot biztosítja a diáknak, tapasztalati tanuláson alapul és mindennek az integrált felzárkóztatás.

Az iskolában folyó nevelő- oktató munka céljai, feladatai, eszközei

Iskolánk céljait és feladatait a Nemzeti Alaptanterv, a kerettanterv határozza meg.

A hagyományosan alsó és felső tagozatra bontott iskolaszervezet tartalmilag a következőképpen alakul:

- Az 1. évfolyamon kezdődő és a 2. évfolyam végéig tartó bevezető,
- A 3. évfolyamon kezdődő és a 4. évfolyam végéig tartó kezdő
- Az 5. évfolyamon kezdődő és a 6. évfolyam végéig tartó alapozó,
- A 7. évfolyamon kezdődő és a 8. évfolyam végéig tartó fejlesztő szakasz.

Az életkorok szerinti nevelési feladatok komplex módon jelennek meg az iskola nevelési rendszerében.

Iskolánkban a bevezető szakasz előtt adott évben öt alkalommal iskola előkészítő foglalkozást tartanak a következő tanév első osztályos tanítói, a pedagógiai asszisztensek, a gyógypedagógus és az iskolavezetés. Míg a tanítók a gyerekekkel ismerkednek és képesség felmérő foglalkozásokat tartanak, addig a szülőknek az iskolavezetés szakemberek segítségével könnyíti meg az iskolakezdést.

Az alapfokú nevelés, oktatás első-és második szakaszába, a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll.

A bevezető szakaszban iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Fogékonnyá teszi a saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetít és alapvető képességeket és alapképességeket fejleszt. Ez a szakasz a kíváncsiságra és érdeklődésre épít, és az ezáltal motivált munkában fejleszt a tanulóban a felelősségtudatot, a kitartás képességét.

~~A 2007/2008-as tanévtől az első osztályban iskolaotthonos rendszerű oktatás is folyik, ahol a tanulók képességeik szerint különböző plusz foglalkozások közül választhatnak délutánonként. A következő tan évektől szülői igény szerint további évfolyamokon is felmenő rendszerrel biztosítjuk ezt a lehetőséget.~~

A kezdő szakasz épít az elsajátított elemi ismeretekre, mintákat ad az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozza a tanulási szokásokat.

Az alsó tagozat támogatja az egyéni képességek kibontakozását, törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális- kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadhatnak.

A közvetlenül összefüggő két szakasz módot teremt minden tanuló számára, hogy képességeinek megfelelő tempóban haladva,- lehetőleg bukásmentesen- így súlyos kudarcok nélkül sajátítsa el az alapképességeket és a továbbhaladáshoz szükséges elemi ismereteket.

További céljaink:

- a törvényes intézményi működés
- a szakmai színvonal emelése
- esélyegyenlőség megteremtése, hátránykompenzáció
- tehetséggondozás differenciálással
- kompetencia alapú felmérésre való tanórai felkészülés, kiemelten a 4- 6. 8.évfolyamon
- a testnevelés tagozatos oktatás és a mindennapos testnevelés hatékonyabbá tétele
- egészséges életmódra nevelés, az egészséges életmód megalapozása
- a hagyományörző tagozat célja és feladata a népi kultúra megőrzése, a néptánc és életvitel tantárgyak keretében, választhatóan heti két órában oktatjuk
- lehetőleg minden gyermek számára biztosítsunk képességének, érdeklődésének megfelelő programokat, tevékenységi formákat
- a tárgyi tudás mellé a gyermek szerezzék meg mindazokat a kommunikációs- és gyakorlati képességeket is, amelyek segítségével ön maga és mások számára hasznosítani tudja ismereteit.
- a szülőkkel olyan szemléletben együttműködni, hogy az iskola és a szülő egyaránt érezze: közösen céljaink és érdekeink
- az európai kultúra, szellemiség beépítése az alapműveltségbe.

Iskolánk, mint ahogyan az Alapító Okiratban meghatároztuk, fogadja a látás, hallás, mozgássérült diákokat, továbbá egyéb okok miatt hátrányba került gyermekeket, mert mi is azt valljuk, hogy minden gyermeknek joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, hátrányos megkülönböztetés nélkül. Az integráltan oktató iskolában a nevelés, az oktatás igazodik a gyermekhez. Az integráció akkor sikeres, ha nem csupán egyszerű fogadás, hanem befogadás valósul meg. Ez a mi célunk is.

Az iskolában folyó nevelő, oktató munka feladatai:

- iskolánkban otthonos légkör, szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk
- az oktatás során figyelmet fordítunk a tanulók egyéni képességeire
- nagy figyelmet fordítunk a tanulók teljes személyiségének fejlesztésére, az általános emberi értékek továbbadására
- testileg, szellemileg, erkölcsileg egészséges nemzedék kinevelése, olyan fiatalok hagyják el az iskolát, akik képesek az életben biztonsággal eligazodni
- diákjaink sajátítsák el a hatékony tanulási módszereket
- tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a tisztességes munkának becsülete legyen
- integrált oktatás (IPR)
- sporttagozat
- folyamatosan kapcsolatot tartani a szülőkkel, az önkormányzattal, a társintézményekkel és természetesen a felső tagozattal

Nevelési feladatok tanórán kívüli szinterei:

- szakkörök
- versenyre felkészítő foglalkozások
- korrepetálások
- egyéni feladatmegoldó versenyek
- iskola előkészítő foglalkozások
- napközi
- diákönkormányzat programjai

Integrációval kapcsolatos feladatok:

- óvodából az iskolába való átmenet programja
- Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek
- Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek
- Az integrációt elősegítő módszertani elemek alkalmazása
- Műhelymunka - a tanári együttműködés formája
- Személyi feltételek (gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, logopédus, pszicho-pedagógus, gyógytornász, pedagógiai asszisztensek) biztosítása
- Multikulturális tartalmakkal kapcsolatos programok
- Együttműködési, partnerségi kapcsolat a Gyermekjóléti Szolgálattal, más szakszolgálatokkal
- Szülők bevonása

**„A pedagógus hit kettőt tételez fel: hogy az emberek (az eddiginél különbbé) nevelhetők, s hogy (az eddiginél többre) taníthatók.”
(Németh László)**

A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai az alsó és felső tagozatban:

- frontális osztálymunka
- önálló munka

- differenciált csoportmunka
- differenciált egyéni munka
- projektmunka
- kooperatív csoportmunka
- drámapedagógia

Az integrált nevelés tanulási és tanítási eszközszerrendszere:

- kooperatív tanulás
- tevékenységközpontú pedagógiák
- tanórai differenciálás heterogén csoportban
- multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés
- hatékony tanuló-megismerési technikák és patronáló rendszerek
- árnyalt tanulóértékelés a szülők bevonásával
- projektpedagógia

Tantestületünk projekt terve:

1. lépés: A feladatok, témák meghatározása, melyek kapcsolatban állnak valamilyen konkrét helyzettel, a mindennapi élettel, a résztvevők érdeklődésével.
2. lépés: Tervezés, vagyis a folyamat alakítása, az egymásra épülő lépések megbeszélése.
3. lépés: Kivitelezés, a cselekvő együttműködés, a szükséges eszközök, különböző munkatechnikák valamint a közösségi, kommunikációs és tevékenységi formák kialakítása. Fontos a különböző tantárgyi ismeretek integrációja az összefüggések felismerésére irányuló gondolkodás fejlesztése érdekében. Jó, ha a tevékenység során valamennyi érzékszervet bekapcsoljuk. Ebben a szakaszban van lehetőség az esetleges problémák megoldására, szükség esetén az eredeti terv rugalmas módosítására.
4. lépés: Felülvizsgálat, a munkafolyamat és az elkészült alkotások csoportszintű értékelése. Az eredmények, a produktum nyilvánosság elé tárása kiállítások, beszámolók, viták, bemutatók keretében.
5. lépés: Továbbfejlesztés a felvetődő kérdések, az értékelés fényében, a további feladatok, esetleg új projektek kidolgozása.

2. A személyiség- és közösség fejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Általános feladatok:

A gyermek és ifjúkori iskolázásnak különleges, későbbi változásokat is befolyásoló szerepe van. Az, hogy a gyermeki milyen emberré lesz, függ az örökléstől, a környezettől és a neveléstől.

A nevelési cél mindig azt fogalmazza meg, milyen embertípus alkalmas leginkább a jelen és tervezhető jövő társadalmi feladatainak a megvalósításához. Bár e célt állandóan alakítja a valóságos társadalmi gyakorlat folyton változó szükségleteivel, mely mindig a jelenkor igényeit, elvárásait tükrözi, az iskolában mégis előre kell tereznünk.

Minden gyermeknek meg kell adni a lehetőséget, hogy elérje teljesítőképességének maximumát, s a modern világ számára oly fontos tulajdonságokkal rendelkezve egészséges és képzett felnőtté válhasson, aki hisz és bízik önmagában, energikus, felelősséget érez környezete és embertársai iránt.

1. Közvetítjük:

- az alapvető, tudományos igényű ismereteket
- erkölcsi, etikai értékeket
- helyes magatartási és viselkedési normákat

2. Fejlesztjük tanulóink:

- gondolkodását, hogy értelmes, kritikus, kreatív legyen
- kommunikációs, manuális képességeit
- folyamatos igényét a tanulásra
- döntési készségét, érdeklődését mások és a világ dolgai iránt
- egészséges életmódra törekvését
- akaraterejét.

3. A fentiek segítségével célunk, hogy:

- harmonikusan be tudjanak illeszkedni, mikro-makro környezetükbe
- dönteni tudjanak reális továbbtanulásukról
- megbízhatóvá váljanak
- önértékelésük helyes legyen
- megfelelő önfegyellemmel, szorgalommal, tisztességgel rendelkezzenek
- pontosak, rendszeretők, udvariasak, önállóak legyenek
- magas műveltség és jó szervezőkészség birtokába kerüljenek.
- képesek legyenek eligazodni, tájékozódni megfelelő értékítélettel rendelkezni a gazdasági társadalom kínálta sokszínűségben

Mindezt jó belső légkörben, a tanulót ért kudarcok számát minimálisra csökkentve, velük együttműködve, a jelenlegi nyolcosztályos általános iskola keretén belül kívánjuk elérni.

A gyermeknevelés legfőbb elemei: szeretet ismeret akarat

Fontos, hogy a gyermek sok szeretetet kapjon nevelőitől, szüleitől, pajtásaitól.

Fontos, hogy őt ismerjék, értsék, objektíven ítélik meg. Ki kell építeni az erős akaratot. A tanulónak arra van szüksége, hogy az őt nevelőknél tapasztalja az erős akaratot, hogy érezze határozottan fogják, s közben fejleszteni akarja saját akaratát is.

Képessé kell tenni arra a gyermeket, hogy tudjon alkalmazkodni másokhoz, a környezetéhez. A helytelen viselkedést nem fogadhatjuk el, a helytelen megnyilvánulásokat fokozatosan el kell tüntetni.

A gyerek autonóm személyiséggé való kialakulásának segítése a feladat.

Az autonómia egyik összetevője az önállóság. Ez azt jelenti, hogy ki kell fejleszteni az önálló cselekvés, döntés képességét, de hogy az önállósággal milyen formában él, azt rá kell bízni.

A közösségben a feladatok és tevékenységek olyan skáláját kell biztosítani, amelyben a csendes és hangos, az örökmozgó és a megfontolt, a folyton együtt cselekedni vágyó s az elmélyülést kedvelő egyaránt megtalálja az örömet, s hasznos lehet a közösség számára.

A másik összetevő a felelősségvállalás. A jól nevelt, értékes emberre a minél nagyobb szabadság és a minél nagyobb felelősség a jellemző.

Minden nevelés alapja a szükséglet kielégítés és az ösztönző ráhatás.

Ez a gyerek szempontjából a döntési lehetőség és a kontroll együttesében jelenik meg, meg kell tanítani, hogy döntéseiért vállalja a felelősséget.

A viselkedés szabályozásának pedagógiai feladatai:

1. tolerancia
2. következetesség
3. határozottság

Az autonóm személyiség kialakítása a nevelés végső célja, ehhez a mindennapi nevelési, pedagógiai feladatok megoldásában három alapszabályt kell betartani:

A fokozatosság elvét – arra kell törekednünk, hogy a gyermek a maga fejlődési fokának megfelelően minden nap kevesebb rosszat s kicsit több jót tegyen rendszeresen a kedvességtől a tanuláson át a megbízhatóságig.

A határok törvényét – nagyon nyitottan, rugalmasan változtassuk is, amikor szükséges, amikor eljött az ideje, de amiben megegyeztünk, ami érvényben van, azt nagyon szigorúan tartassuk be.

Az emberi mérték szabályai – a harmonikus személyiség alakítása azt jelenti, hogy igyekszünk minél kiegyensúlyozottabb személyiséget kialakítani, melyben az érzelem, az értelem és az erkölcs egyformán fejlett, még, ha tudomásul is vesszük, hogy kinél-kinél az egyik vagy a másik kap központi szerepet, míg a többi inkább kiegyensúlyozó hatást fejt ki.

A személyiségfejlesztés főbb területei:

1. Tanulók érzelmi, akaratú jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése
2. Tanulóink érzelmileg legyenek kiegyensúlyozottak, rendelkezzenek empátiás készségekkel, tudjanak tolerálni. Ebben különlegesen kiemelt szerepet kap az integrált oktatás.
3. Akaratú tulajdonságait tekintve legyenek határozottak, céltudatosak, kitartók, megbízhatóságra, rendszerességre törekvők.
4. A motiváltság fejlesztése (megismerési vágy, alkotásvágy, teljesítményvágy, kíváncsiság, játékszeret, érdeklődés, felfedezési vágy),
5. A képesség fejlesztése (felismerés, összevonas, összehasonlítás, sorképzés, kiemelés, megismerési képesség, megfigyelési képesség, írás és értő olvasás, beszéd és beszédértés, tanulási képesség, tapasztalás)

A tanulók életvitelével kapcsolatos személyiségfejlesztési feladatok:

Az egészségnevelés célja motiválni a tanulókat az egészséges életmód kialakítására vagy továbbvitelére, az elsajátított magatartásformák szinten tartása és fejlesztése.

Tanulóinkban ki kell alakítani a pozitív életszemléletet és a pozitív beállítottságot. Ehhez szükséges a testi-lelki egészség óvása

- egészségvédő öntevékenység
- befogadóképesség, önkifejezési, önellátási képesség
- természettudat kialakítása

A magatartás-, viselkedéskultúra jegyeinek gazdagítása

Tisztelettudó, intelligens, kulturált magatartás kialakítása és megkövetelése a tanulóktól az intézményen belül és kívül.

- szociális hajlamok (kötődés, csoportképzés, hovatartozási kötődés, birtoklás) szokásainak kialakítása
- segítség, együttműködés, versengés, siker- és kudarcfeldolgozás, alkalmazkodás

Speciális feladat:

A testnevelést emelt szinten gyakorló osztályokban: a harmónia, a rend és fegyelem elsajátítása, a folyamatos munkavégzés, a sport, közösséget formáló erejének felhasználásával, a versenyszellem kialakítása, ügyességfejlesztés, életkornak megfelelő edzettségi állapot. A mozgás megszerettetésén túl a testi-lelki „ép testben ép lélek” eszméje mind-mind nagy jelentőséggel bír.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőnek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm - a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró - személyiségének lassú átalakulásától az autonóm - önmagát értékelné és irányítani képes - személyiséggé válásig.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A közösségfejlesztés szervezeti formái:

- Osztályközösség
- Napközis csoport
- Integrált oktatás
- projektoktatás
- Diákönkormányzat
- Iskolai sportkör
- Szakkör
- Tanulmányi kirándulások
- Erzsébet-tábor, az osztályfőnök pályázó szándéka, illetve sikeres pályázat esetén
- Határtalanul programban való részvétel (pályázó szándék és sikeres pályázat esetén), a határon túli magyarság és magyarulta területek megismerése céljából
- Kirándulás Ausztriába a németet tanuló diákok számára a nyelvi környezet megismerése, illetve nyelvgyakorlás céljából
- Kirándulás az angolt tanuló diákok számára valamely külföldi országba, az angol nyelv gyakorlása és más kultúrák megismerése céljából
- Nyári iskolai tábor
- Iskola előkészítő foglalkozások
- Iskolai- és községi ünnepségek
- Vetélkedők, versenyek, bemutatók
- SZMK-val szervezett közös tevékenységek (nyílt napok)
- Családi-nap a Szülői Munkaközösséggel és a településen működő civil szervezetekkel együttműködve

A tematikus napközi és tematikus bentlakásos programok megvalósítása hozzájárul a tanulók (1-7. évfolyam) NAT kulcskompetenciáinak fejlesztéséhez. A nem formális oktatási programok felhasználása növeli a tanulási motivációt, mely a lemorzsolódás csökkenésére van jótékony hatással, továbbá fejleszti a tanulók szociális (egyéni és társas) kompetenciáit.

Iskolánk elősegíti a tankerületen belüli szakmai együttműködések, az intézményekkel való közös gondolkodást abban, miképpen lehet a család mint partner szempontot érvényesíteni. Ennek érdekében közösségi eseményeinket úgy szervezzük, hogy más intézményekkel, iskolákkal, civil szervezetekkel együttműködve, elősegítse az iskolai közösség fejlődését, megoldás központú válaszokat találjunk a társadalomból begyűrűző problémák kezelésére. Ennek érdekében mind a szülők hatékonyabb bevonására, mind a fiatalok közösségi aktivitásának fokozására új, innovatív eszközöket keresünk, közösségfejlesztő módszereket alkalmazunk.

„Intézményünk a Köznevelési Törvénnyel (2011. évi CXCV. törvény és módosításai) összhangban vállalja, hogy az iskolai rendezvények, versenyek, nyilvános események

és ünnepek szervezését az aktív szülők bevonásával és közreműködésével szervezi, építő ötleteiket beépíti a programba. Ebben a közösségfejlesztő folyamattevékenységben tudatosan felhasználható a TÁMOP 3.1.4/B-13/1-2013-0001 projekt Partnerség és hálózatosodás moduljának módszertani segédanyaga, amit rendelkezésünkre bocsájtanak.

Legnagyobb közösségteremtő erővel az osztályközösségek bírnak, fejlesztésük elsősorban az osztályfőnök feladata, felelőssége és kötelessége.

Iskolánkban éppen ezért prioritást élvez a nagyfelmenő rendszer. 1-4. osztályokban egy tanító oktat magas óraszámban, és látja el az osztályfőnöki teendőket.

Az osztályközösség fejlesztésének feladatai:

1. évfolyam

Alakuljon ki az osztályon belül a sokoldalú tevékenységi rendszer a mindennapi élet megszervezéséhez, alakuljon ki a felelősök rendszere, és rendszeres ellenőrzés mellett végezzék munkájukat. Az osztály fokozatosan kapcsolódjék be a diákönkormányzat életébe, alakuljanak ki az együttélés, együttműködés elemei, legfontosabb készségei, szokásai, váljanak az együvértartozás élményének meghatározójává.

2. évfolyam:

A közösségen belül alakuljon ki a felelősi munka egyes elemeinek önálló végzése, egyszerűbb közös tevékenységének önálló megszervezése. Az osztályban növekedjen az összetartozás érzése, jöjjenek létre osztályhagyományokat erősítő tevékenységek, alakuljon ki a társakért, közösségért való felelősség érzete.

3. évfolyam:

A már jól működő tevékenységek mellett kapjon egyre nagyobb hangsúlyt a diákönkormányzati tevékenység, növekedjen az "összetartozás" érzése, erősödjenek a baráti kapcsolatok. Alakuljon ki a diákvezetőkkel szemben támasztott igények első megfogalmazása, kapcsolódjanak be az iskola szintű rendezvényekbe.

4. évfolyam:

Az osztály tevékenységi rendszere mind több szállal kapcsolódjék az iskolai rendezvényekhez, a diákönkormányzathoz, növekedjen a diákvezetők döntés-előkészítésben való részvétele és önállósága. Fejlődjön a közvélemény a magatartás jelentős szabályozóvá, az egyén felelőssége mellett növekedjen a közösség felelőssége is. Készüljenek a "felső tagozatba" lépés átmeneti feladataira.

5. évfolyam:

A közösség illeszkedjen be az új formák és követelmények közé, az osztály "beépülése" a "felső tagozatba" legyen folyamatos. Kapcsolódjanak be az iskola diák-önkormányzati tevékenységébe, a diáktanács ülésein elhangzottakról rendszeresen számoljanak be. A tanulás kerüljön a tevékenységi rendszer középpontjába, fogadják el a képesség szerinti tanulás követelményeit. Erősödjék a közösségért érzett felelősség, érezzék a fegyelem jelentőségét mind a tanulásban, mind a közösségi tevékenységben.

6. évfolyam:

Szilárduljon meg az osztályközösség egysége, fokozatosan kerüljön előtérbe az önállóság mind a tevékenységek megszervezésében, mind a végrehajtásban és az ellenőrzésben is. Növekedjen a döntéshozatal iránt érzett felelősség, csökkenjen a közvetlen pedagógusi irányítás. A diákvezetők érezzék felelősséget nemcsak önmagukért, hanem a közösségért is. A fegyelem néhány alapvető eleme váljon szokássá.

7. évfolyam:

Alakuljon ki a közösség csoportszerkezete. A közösség nyújtson segítséget iskolai életükhöz. Éljenek javaslattevési és véleményezési jogukkal.

8. évfolyam:

Stabilizálódjon az osztály közösségének szerkezete, elsősorban saját közösségükkel és saját magatartásukkal mutassanak példát a fiatalabbaknak, adják át az iskolai hagyományokat az alsóbb osztályok közösségeinek. Készüljenek fel a tanulók az iskolai közösség elhagyására, készüljenek a középfokú intézmények új követelményrendszerének.

Az osztályközösség további feladatai:

- a megbízatások rendszerének - az ügyeleti rend következetes ellátásának (pl.: hetesek)
- az önkiszolgálás elemeinek (az osztály rendben tartása, takarítás, dekoráció, stb.) - a közösség belső élete szervezésének
- a környezetgondozást szolgáló akciók
- hagyományosan ismétlődő rendezvényeknek
- Kártérítési felelősség

Alkalmat kell teremteni a közös kulturált szabadidő eltöltésére.

A tanulmányi kirándulások alkalmasak arra, hogy egységes, jó osztályközösség alakuljon ki. A programok összeállításánál törekednünk kell arra, hogy tanulóink a 8 évfolyam alatt a lehetőségekhez képest megismerjék hazájukat.

Az iskolaközösség - azon túl, hogy jól szervezett osztályközösségekből áll - csakis iskolai méretű együttműködés, az iskola egésze számára jelentős hagyományok, és az egész iskola számára fontos közös távlatok alapján fejlődhet tovább. Az iskolaközösség működését a diákéletet felelősséggel szervező-irányító diákönkormányzat biztosítja. A pedagógusok és a diákok közösen dolgoznak e szervezetben.

Iskolai hagyományok, DÖK-feladatok:

- évnyitó
- papírgyűjtés
- tanulmányi versenyek (házi versenyek, levelezőversenyek, területi versenyek, tankerületi versenyek stb.)
- fogászati vetélkedő
- ünnepélyek (okt. 6., okt. 23., márc. 15.)

- kézműves foglalkozások
- Mikulás
- közös karácsonyi ünnepség
- karácsonyi vásár
- betlehemezés
- farsang
- Petőfi-hét (e hét keretében különböző színvonalas versenyeket, előadásokat, programokat szervezünk iskolánk tanulói számára)
- Egészségnap
- Gyermeknap
- Művészetek napja (előadások, kiállítások)
- Családi-nap közösen az SZMK-val és a civil szervezetekkel
- kulturális bemutató
- kirándulások (németes, angolos kirándulás, lehetőség szerint: Erzsébet-tábor, Határtalanul)
- projekthét tanév végén, illetve év közben
- ballagás, évváró
- Megemlékezés Holocaustról
- Megemlékezés a Kommunizmus áldozatairól
- Megemlékezés Trianonról
- idegen nyelvi témahét
- sporttábor
- öko-tábor

A személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

a.) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.

b.) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezési formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

c.) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

d.) Nagy hangsúlyt fektetünk a reális önértékelési igény kialakítására, a módszerek elsajátítására. Megtanulják a tanulók saját munkáikat több szempontúan és elfogulatlanul értékelni. Kísérje figyelemmel teljesítményének alakulását, gondolja át miben fejlődött, hol vannak hiányosságai.

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

a) **Diákönkormányzat.** A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a

tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Alsó tagozaton a tanítók és a szülők bevonásával a DÖK-segítő tanár szervezi a programokat. Felső tagozaton a DÖK-munka szervezésében a diákok is aktívan részt vehetnek, a munkájukat a DÖK-vezető tanár koordinálja.

- b) **Napköziotthon.** A köznevelési törvény előírásainak megfelelően, amennyiben a szülők igénylik - az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban ~~minimum 10 fő igénye esetén~~ 1-4. évfolyamon napközi működik, felső tagozaton tanulószobát vehetnek igénybe.
- c) **Tehetséggondozás és felzárkóztató foglalkozások.** Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik. Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk.
- d) **Iskolai sportkör.** Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- e) **Szakkörök.** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével minden tanév május 20-ig az iskolavezetés dönt. A következő tanév szakkörigényeit a szülők írásban jelzik az említett időpontig. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.
- f) **Versenyek, vetélkedő, bemutatók.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik. **Petőfi-hét rendezvénysorozat:** előadások, vetélkedők, sportrendezvények, melyekbe szeretnénk a környékbeli iskolákat is bevonni.
Részt kívánunk venni a diákolimpiai versenyeken, illetve a tankerületben szervezett versenyeken egyaránt.
- g) **Tanulmányi kirándulás.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok és az iskola tanulóközössége számára tanulmányi kirándulást szerveznek. (maximum 2 nap) A nem osztálykeretben megvalósuló egyéb iskolai szervezésű kirándulásokra az igazgató külön engedélyével kerülhet sor. (Hagyományos iskolai kirándulásnak számít a németet tanulók számára szervezett ausztriai kirándulás, az angolt tanulók számára szervezett külföldi kirándulás, az Erzsébet-tábor, illetve a Határtalanul program egyaránt.) A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A nem résztvevők tanítási idő alatt kötelesek tanórákon, foglalkozásokon részt venni. Csak igazolással maradhatnak távol. Ennek hiánya igazolatlan mulasztást von maga után.
- h) **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel - ha költségekkel is jár - önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Tanulmányi kirándulások feldolgozása osztályfőnöki órán és az adott tantárgyakhoz kapcsolódva történik.
- i) **Szabadidős foglalkozások.** A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők

anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (PI: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

- j) Fontosnak tartjuk a tanórán kívüli programok megvalósítása során az informális nem formális tanulási módszertanok alkalmazását. A felnövekvő nemzedékek fizikai, érzelmi és társas fejlődésének előmozdítását, az élményalapú tanulás módszertani megalapozását, a tanulás közösségi élménnyé formálását, a tanórán kívüli differenciált, személyiségközpontú, informális és nem formális módszertani kultúra megerősítését, a nyitott tanulási környezet biztosítását, tevékenységközpontú pedagógiai és módszertani eszköztárunk fejlesztését, valamint ezt támogató szakmai környezet kialakítását. Ezek az alábbi tevékenységek során valósulnak meg: szakkörök, nyári bentlakásos és napközis táborok, osztálykirándulások.

3. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek:

Korunk jellemzője, hogy egyre több az átlagtól eltérő viselkedésű, képességű, családi, anyagi helyzetű gyermek.

Ezek a gyerekek közösségbe, iskolába kerülve gyakran küzdenek beilleszkedési, magatartási nehézségekkel. E nehézségek hátterében társadalmi, családi, egyéni okok egyaránt megtalálhatók.

A magatartási, beilleszkedési zavarok leggyakrabban előforduló konkrét okai:

- Egyik legalapvetőbb ok a kudarc. A részképesség-zavar gyakran vezet oda, hogy a gyermek (nem tudván lépést tartani osztálytársaival) beilleszkedési nehézségekkel küzd.
- Súlyos beilleszkedési zavarhoz vezethet, ha a tanuló már többször osztályt ismétel, így nem a korának megfelelő korcsoportban tanul.
- Magatartási zavarok adódhatnak a helytelen családi nevelésből (túlzott szigorúság vagy éppen engedékenység, következetlenség, ...stb).
- Nevelési nehézség származhat abból is, ha a nevelők és a gyermekek közötti viszony nem megfelelő.
- Mentális okok miatt is lehet a gyermeknek magatartási, tanulási zavara.

A magatartási, beilleszkedési nehézségekkel összefüggő pedagógiai feladataink:

Az okok feltárása: a család megismerése, a tanuló helye a családban, környezettanulmány.

- A család megismerésének legjobb módja a családlátogatás, ez az osztályfőnök és a gyermekvédelmi felelős feladata. Gyermekeinkkel feltáró beszélgetéseket folytatunk.
- A szülők bevonása a nevelési problémák megoldásába, segíteni őket a megfelelő nevelési módszerek megismertetésével. A problémás gyermekek szülei többnyire nem keresik a kapcsolatot az iskolával. Minél több probléma mutatkozik, a szülők annál passzívabbak. A gyermekvédelmi felelős és az osztályfőnök fontos feladata az ilyen passzív családok és az iskola közötti információ áramlás megteremtése.
- Az osztályban tanító pedagógusok bevonása a nevelési gondok megoldásába. Nevelési, osztályfőnöki munkaközösségi, szakterületi értekezleteken vitatjuk meg a felmerülő problémákat és közösen keressük a megoldási lehetőségeket.
- Súlyosabb esetben szakember segítségének kérése (gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, pszichológus, ... stb.).

Sok esetben a probléma túlnő a pedagógia kompetenciakörén, ilyen esetben a gyermekvédelmi ellátórendszer egyéb tagjaihoz (Segítő Szolgálat, orvos, pszichológus stb.) irányítjuk a gyermekeket.

- A tanulóval való egyéni bánásmód, beszélgetések, személyre szabott nevelő szándékú feladatok adása.
- Kudarcűrő képesség fokozása
- Gyógypedagógusunk személyre szóló terveket készít a nehézségekkel küzdő gyermekek számára, a gyermekvédelmi felelős, az osztályfőnök feltáró jellegű beszélgetéseket kezd velük.
- Különféle lehetőség ajánlása a szabadidő hasznos eltöltésére.

Iskolánkban működő szakköreink sokféle lehetőséget biztosítanak a tanulóink széles körének szabadidejük hasznos eltöltésére. Igyekszünk minden tanítási napra valamilyen szakköri lehetőséget biztosítani.

- A baráti társaság figyelemmel kísérése.

Ráckeresztúr viszonylag kis település, ezért lehetőségünk van arra, hogy megismerjük a gyermekeinket körülvevő kortárs csoportokat, baráti társaságokat.

- Szociális helyzetfelmérés, lehetőség szerinti segítségnyújtás.

A felmérés egyrészt a szülők önkéntes adatszolgáltatása, másrészt az osztályfőnökök és a gyermekvédelmi felelős által közösen kitöltött gyermekvédelmi kérdőív segítségével biztosítjuk iskolánkban.

- Tájékoztató előadások szenvedélybetegségekről, egészségügyi, rendőrségi. stb. szakemberek bevonásával.

Tanulóink körében egyre gyorsabban terjednek az olyan káros szenvedélyek, mint a dohányzás, alkoholfogyasztás, de vélhetően előfordult már drogfogyasztás is. Ráckeresztúron országos hírű drogrehabilitációs otthon működik. Az otthon munkatársai több ízben tartottak már előadást iskolánkban, diákjaink meglátogatták az otthont. Célunk az intézménnyel szorosra fűzni, rendszeressé tenni a kapcsolatot. A nevelőtestület konzultációja a devianciáról, a rehabilitációs tevékenységről (nevelési értekezlet, belső továbbképzések).

Értekezleteink, továbbképzéseink fontos témája az oktatás gyakorlati képzésein túl a magatartási, beilleszkedési gondokkal küzdő gyermekeknek nyújtható segítség.

- Iskolai agresszió megszüntetése

Jelentős probléma az iskolai agresszió terjedése. A gyermekek egyre durvábban, egymás fizikai épségét nem kímélve vezetik le feszültségeiket, torolják meg vélt vagy valós sérelmeiket. Pedagógusaink igyekeznek megtanítani gyermekeinket a helyes konfliktuskezelésre, felhívjuk a gyermeke és a szülők figyelmét a média, a számítógép kínálta negatív minták káros hatásaira. A rendszeres sportolás, az iskolánkban most beinduló sporttagozat is hatékony módja lehet a feszültségek levezetésének.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek nevelése, oktatása, a hagyományos pedagógiai eszközökön túl speciális szakemberek közreműködését is igényli. Ezért rendszeresen igénybe vesszük a Nevelési Tanácsadó, a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szolgáltatásait. Iskolánkban fejlesztőpedagógus, logopédus dolgozik. A családi eredetű, nevelési, szociális okokból eredő problémákkal a gyermekvédelmi felelős foglalkozik. Az óvodából az iskolába történő átmenet nehézségeit az óvoda és az iskola közösen próbálja enyhíteni. A tagozatváltást (alsóból felsőbe) a tanítók és tanárok közösen segítik.

Ezen túlmenően a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek számára rendelkezésre áll:

- Napköziotthon
- Felzárkóztató órák
- Nevelők, tanulók szülők személyes kapcsolattartása
- Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Szükség esetén pszichológus
- ~~Pszichopedagógus~~
- Gyógypedagógus
- Pedagógiai asszisztens

4. Tehetség- és képességkibontakoztatást segítő tevékenység

Cél: a tanulók egyéni adottságain és tevékenységén alapuló képességfejlesztés. A tehetség- és képességkibontakoztatás feladatai:

- megállapítani, hogy egy-egy tantárgy milyen képességek fejlesztésére alkalmas
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- differenciált foglalkozás a tanítási órán
- a tanultak és a gyakorlat közötti összefüggések feltárása
- az egyes tantárgyak közötti koncentráció megteremtése
- az ismeretek hatékonyan működő rendszerbe szervezése
- megfelelő motivációs rendszer kialakítása
- választható tárgyak tanulása

A tehetség, képesség kibontakoztatásának segítése

. A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- o A nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása (nyelv, számítástechnika)
- o 5. évfolyamtól az informatika tantárgy oktatása emelt szinten (heti 2 óra) is megvalósul. Az emelt szintű csoportba való bekerülésnek tanulmányi eredményhez kapcsolódó kritériumai vannak, melyet az osztálytanító, illetve a szaktanár közösen határoz meg. Az emelt szintű oktatásban részesülő tanulók ECDL vizsgát tehetnek. A vizsgaköltségeket a szülő magára vállalja.
- o Második idegen nyelv oktatása szakkör keretében 6. évfolyamtól
- o Fakultáció 7-8. osztályban – képesség kibontakoztatására legalkalmasabb csoportok létrehozása (csoportbontás évfolyami szinten)
- o Sporttagozat
- o A tehetséggondozó foglalkozások,
- o Projektoktatás,
- o Differenciált oktatás
- o Az iskolai sportkör,
- o A szakkörök
- o Versenyek (helyi, területi, megyei, levelezős), vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.) A szabadidős foglalkozások (pl.: színház- és múzeum látogatások).
- o Hagyományőrző tagozat, a néptánc és életvitel tantárgyak emelt óraszámában

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése

Az iskolába járó gyermekek jelentős része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimálisra csökkentését. Leghatékonyabb eszköze a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, családlátogatások, szülői értekezletek, fogadónapok, nyílt tanítási napok. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan oldjuk meg.

5. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az utóbbi két évtized társadalmi változásai a legkiszolgáltatottabbakat, a gyermekeket érintették a legsúlyosabban. A családok egyre kevésbé töltik be szocializációs, nevelő funkciójukat, ezért egyre nagyobbak a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben.

A növekvő társadalmi, családi elvárás, a gondokkal küzdő gyermekek nagy száma szükségessé teszi, hogy iskolánk a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatoknak kiemelt szerepet szánjon.

A gyermek- és ifjúságvédelem feladata iskolánkban a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű vagy bármely más okból nehézségekkel küzdő gyermekek, családok segítése, támogatása a pedagógia legszélesebb értelemben vett eszközrendszerének segítségével.

Az iskola gyermekvédelmi munkája három fő területre koncentrálni: prevenció, felderítés, a már kialakult veszélyhelyzet megszüntetése.

A megelőzés eszközei:

- Korrepetálás
- Felzárkóztató foglalkozások
- Napköziotthon
- Sport és kulturális rendezvények
- Sporttagozatos osztályok indítása
- Osztályfőnöki órák
- Személyes beszélgetések
- Életvezetési tanácsadás
- Családokkal és civil szervezetekkel való együttműködés
- Nyitott kapuk – program támogatása
- A településen működő Nemzetőrrel együttműködve a tanítási szünetekre programszervezés a szabad idő hasznos eltöltésére

A felderítés eszközei:

- Családlátogatás
- Kapcsolattartás a jelzőrendszer tagjaival
- Személyes beszélgetések gyermekkel, szülővel
- Kérdőíves felmérések

A kialakult veszélyhelyzet megszüntetése:

- Jelzés a Szent László Völgye Segítő Szolgálatnak és szükség szerint a jelzőrendszer egyéb tagjainak (rendőrség, gyámhatóság, háziorvos, stb).

A már kialakult veszélyhelyzet megszüntetésére a pedagógia eszközök általában kevésnek bizonyulnak, ezért szükséges a gyermekvédelemmel kapcsolatba kerülő egyéb intézmények, személyek bevonása a munkába.

Az iskola gyermekvédelmi kapcsolatrendszere.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer koordinátora a Szent László Völgye Segítő Szolgálat, amely felé az iskolának jelzési kötelezettsége van.

Jelzési kötelezettségünknek saját hivatalos jelzőlapunk segítségével teszünk eleget, de telefonon és személyesen is konzultálunk a Szent László Völgye Segítő Szolgálat dolgozóival.

Havi rendszerességgel esetmegbeszéléseket tartunk az óvoda, a rendőrség, a Segítő Szolgálat képviselője és az iskola gyermekvédelmi felelőse részvételével.

Ezen túlmenően kapcsolatot tartunk:

- Polgármesteri Hivatal
- Jegyző
- Járási gyámhivatal (mint másodfokú gyámhatóság)
- Védőnő
- Házi orvos
- Pszichológus
- Nevelési Tanácsadó
- Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
- Rendőrség
- Civil Szervezetek
- Egyházak

A gyermekvédelmi tevékenység személyi feltételei:

Az iskola gyermekvédelmi munkáját az intézmény igazgatója irányítja. A munkában minden pedagógus – a maga szakterületének megfelelően – részt vesz. Az iskolai gyermekvédelmi munka megköveteli, hogy a munkát végzők – első sorban osztályfőnökök- ismerjék Ráckeresztúr szociokulturális sajátosságait, lakóit, azok szociális helyzetét. Jó kapcsolatot tudjon kialakítani gyermekekkel, szülőkkel, valamint a gyermekvédelemben érintett helyi intézményekkel. Képes legyen a pedagógia és a szociális szakma – részben eltérő – eszköz- és célrendszerét összehangolni.

Ennek érdekében:

- Folyamatos kapcsolatot tart a tantestület tagjaival.
- Szoros kapcsolatban van a Szent László Völgye Segítő Szolgálattal, szükség esetén jelzéssel él
- Családlátogatásokon, óralátogatásokon vesz részt
- Tájékoztatja a gyermekeket, szülőket azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak
- Figyelemmel kíséri az iskolai hiányzásokat. Igazolatlan hiányzás esetén családlátogatás keretében deríti fel a hiányzás okát, jelzéssel él a Gyermekjóléti Szolgálat felé, szükség esetén hatósági intézkedést kezdeményez.
- Nyilvántartja – az adatvédelmi, titoktartási szabályoknak megfelelően – a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókat.
- Gyermekvédelmi tevékenységéről tájékoztatja az iskola vezetőit

Iskolánkban jellemző gyermekvédelmi problémák:

- A család szociálisan hátrányos helyzetű
- Munkanélküliség a családban
- Családon belüli feszültségek, agresszió, válás

- Nevelési hibák: ellenőrzés, felügyelet hiánya, túlzott szigor vagy engedékenység
- Szülők alkoholizmusa
- Gyermek negatív hatása egymásra
- Gyermek egymás közötti agressziója
- Gyermek dohányzása, alkohol —~~drogfogyasztása~~
- Korai szexuális élet
- Testi higiénia hiánya

6. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Társadalmunk jellemzője, hogy az emberek rendkívül eltérő anyagi körülmények között élnek. Ezek a szociális különbségek tapasztalhatóak az iskolában is, érzékelhetők a gyermekek viselkedésén, teljesítményén. Ezért az iskola fontos feladata a különbségek lehetőség szerinti kiegyenlítése, a szociális hátrányok enyhítése. Anyagiak híján ezt elsősorban pedagógiai eszközökkel tudjuk megtenni. Ezen túlmenően az állam által nyújtott támogatások (gyermekétkeztetés, tankönyvtámogatás) differenciált elosztását segítjük. Fontos feladatunknak tartjuk, hogy kapcsolatokat keresünk olyan civil szervezetekkel, cégekkel, magánszemélyekkel, egyházakkal, akik anyagi eszközökkel vagy bármely más módon segíteni tudják a szociális hátrányok enyhítését.

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- Napköziotthon
- A napköziben különböző szakos tanárok felváltva dolgoznak, így lehetőség nyílik arra, hogy az egyes tárgyak tanuláskor szaktanári segítséget kapjanak tanulóink. A napközis foglalkozások során lehetőség van egyéni korrepetálások beiktatására is. Itt nagy segítséget jelentene pedagógiai asszisztens(ek) alkalmazása a napköziben.
- Felzárkóztató foglalkozások, korrepetálás.
- A korrepetálások egyik legfontosabb feladata a szociális hátrányokból eredő lemaradások pótlása. Ebben szaktanáraink és pedagógiai asszisztenseink egyaránt részt vesznek.
- Iskolai könyvtár, tornaterem, az iskola létesítményeinek, eszközeinek ingyenes használata
- Rászorulóknak ingyenes tankönyvellátás – a mindenkori törvényi előírásoknak megfelelően
- Rászorulóknak ingyenes vagy kedvezményes étkeztetés – a mindenkori törvényi előírásoknak megfelelően
- Iskolatej és iskolagyümölcs akció
- Az iskolatej és gyümölcs biztosítása a törvény által előírtaknak megfelelően történik. .
- Nevelők és tanulók segítő személyes kapcsolata
- Családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése
- A szociális hátrányok igen gyakran együtt járnak életvezetési, nevelési gondokkal, ennek megoldásában pedagógusaink és a gyermekvédelmi felelős nyújt segítséget.
- Családlátogatások
 - Minden első osztályba érkező gyermeket tanítójuk szeptember végéig meglátogat.
 - Felső tagozatba kerülve az új osztályfőnökök szintén felkeresnek minden családot.

A gyermekvédelmi felelős feladata a súlyosabb problémákkal küzdő családok rendszeres látogatása, segítése.

A gyógypedagógus által készített személyre szabott fejlesztési tervek

Ráckeresztúri Iskolásokért Alapítvány

- Az alapítvány rendszeresen segíti a szociálisan rászoruló tanítványainkat. (kirándulások, programok támogatásával)
- Szoros kapcsolat a Polgármesteri Hivatal szociális előadójával
- Segélyek, szociális juttatások igénylésében, gyámhatósági ügyek intézésében szükséges a rendszeres együttműködés.
- Folyamatos együttműködés a Szent László Völgye Segítő Szolgálattal
A Szolgálattal közösen havi rendszerességgel esetmegbeszélést tartunk, melyen részt vesz az iskola valamely vezetője és a gyermekvédelmi felelős. Jelzőlapunkon írásban is eleget teszünk jelzési kötelezettségünknek.

7. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Az oktató –nevelő munkánkban kiemelt terület a különböző hátrányokkal érkezők és lemaradók segítése, felzárkóztatása.

Kulcsszó az egyéni differenciálás:

- az egyénre szabott segítséget minden gyereknek meg kell adni
- minden gyermeket a képességei szerint kell terhelni
- a tananyagot differenciáltan kell feldolgozni
- az egyéni tanulási stílust és ütemet figyelembe kell venni
- a tanári irányítás mellett érvényesíteni kell az együttműködő tanulást
- a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkenése, a köznevelés eredményességének és hatékonyságának növekedése,

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése – oktatása

A tanulási probléma súlyosságát a Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat és a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság állapítja meg. Az általuk kiadott szakvéleményben megfogalmazottak alapján történik a gyermek további iskolai nevelésének-oktatásának megtervezése.

Célok, feladatok a tanulási problémával küzdő gyermekek megsegítése érdekében

a sajátos nevelési igényből fakadó hátrányok csökkentése

harmonikus személyiség kialakítása

a szülővel való szoros kapcsolattartás kialakítása a fejlesztő munka tervezésének szempontjából

a kiváltó okok feltárása

a főbb tünetek minél korábbi felismerése

a különböző tanulási zavarok legfőbb sajátosságainak ismerete
a gyermek neveléséhez – oktatásához szükséges motivációs bázis kialakítása
az egyéni képességeket figyelembe vevő támogató légkör kialakítása
a szakvéleményben szereplő fejlesztési formák biztosítása
az óvodai nevelés során dokumentált problémás gyermekek iratainak továbbítása az iskolába
az óvónők, a tanítók és a gyógypedagógus személyes kapcsolattartása, információcseréje a leendő elsősökről
a pedagógus és a gyógypedagógus folyamatos kapcsolattartása

az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférés elősegítése,

- az alap- és kulcskompetenciák nem formális eszközökkel történő fejlődése.

Megvalósítás formái:

Korrepetálások

Korrepetálást biztosítunk azoknak a gyermekeknek, akiknél lemaradás tapasztalható valamely tantárgyból.

Fejlesztés

A sajátos nevelési igényű gyermekekkel gyógypedagógus foglalkozik. Egyéni vagy kiscsoportos formában folyik a képességfejlesztés, melynek területei a rendelkezésre álló szakvélemények alapján kerülnek meghatározásra.

A gyermekek számára személyre szabott fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus.

Kapcsolattartás

A fejlesztő munka eredményességének növeléséhez kapcsolatot tartunk külső szakemberekkel.

- Nevelési Tanácsadó
- Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
- ☉ Szent László Völgye Segítő Szolgálat

A tanulási nehézségek kiküszöbölését a pedagógus nem hárítja teljes egészében a gyógypedagógusra, igyekszik saját eszköztárán változtatni, amikor problémát lát. A gyógypedagógus partner ebben a folyamatban.

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
g 1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felismerése	Képességek felmérése iskolába lépéskor – prevenció- képességek felmérése az iskoláztatás folyamán; pl. induktív gondolkodás mérése	Pedagógus, Nevelési Tanácsadóban: fejlesztő pedagógus, pszichológus	Tanév eleje

	Megfigyelés	Tanító, szaktanár, osztályfőnök	Folyamatosan
	Dokumentumelemzés (a tanuló iskolai produktumainak célirányos áttekintése)	Tanító, szaktanár, osztályfőnök	Tanév eleje, illetve közben
	Beszélgetés (gyerekekkel, szülővel)	Tanító, szaktanár, osztályfőnök	Folyamatos
2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (az iskolán belül)	Egyéni (képesség) fejlesztés (fejlesztési terv alapján)	Pedagógus, fejlesztő pedagógus	Folyamatos
	Differenciált tanórávezetés	Minden pedagógus	Folyamatos
	IPR tanítási idő alatt és azon kívül	Gyógypedagógus, logopédus, ped. asszisztens, pszicho ped.	Folyamatos
	Korrepetálás	Érintett pedagógus, korrepetálást vezető pedagógus	Folyamatos
	Napközi	Napközis nevelő,	Folyamatos
	Előkészítő évfolyam (az első osztály sikertelen elvégzése esetén az első osztály megismétlése a szülő kérésére)	Tanító	Tanév vége
	Mentesítés bizonyos tárgyak, illetve értékelési módszerek alól	Tanító, szaktanár, Nevelési Tanácsadó szakemberei	Tanév eleje, illetve folyamatos
	Kis létszámú osztályok	Iskolavezetés, tanító, fejlesztő pedagógus	Tanév eleje, ill. folyamatos
	Tanulásmódszertan, tanulás tanítása	Osztályfőnök vagy a kurzust oktató pedagógus	Tanév eleje, illetve folyamatos
3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (iskolán kívül)	A tanulási zavarokkal küzdő tanulók speciális szakemberekhez történő irányítása (Nevelési Tanácsadó, Ifjúsági Ideggondozó stb.)	Tanító, szaktanár, osztályfőnök, gyermekvédelmi felelős	Folyamatos

8. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Tankönyvek, taneszközök

Az iskolai tanítást és tanulást segítő könyvektől meg kell követelni:

- a nyelvi helyességet
- a gyermekek korának megfelelő stílust
- a gyermeklélektani és pedagógiai szempontok érvényesülését.

A tankönyvek, taneszközök:

- ne legyenek ellentétesek a törvény szellemével
- ne tartalmazzanak tudományos tévedéseket.

Az általános értelemben vett tankönyv fogalmán belül több kategóriát különböztetünk meg:

- Tankönyv
- Szöveggyűjtemény
- Feladattár
- Szótárak, enciklopédiák
- Szakköri füzetek, tanári segédkönyvek
- CD, dia, videokazetta, számítógépes ismerethordozók
- Feladatlapok, munkafüzetek

Az iskolai nevelő-oktató munkát, szemléltetést és foglalkoztatást szolgáló alapfelszerelések és eszközök az osztálytermekben és szaktantermekben

- vetítővászon
- CD lejátszó
- informatikai, számítástechnikai eszközök (hardver, szoftver)
- mozgáskoordinációt javító eszközök
- figyelemkoncentrációt javító eszközök
- óriáslabdák
- interaktív táblák
- projektor
- interaktív panel

Az iskolai oktató-nevelő munkát, szemléltetést és foglalkoztatást központilag támogató eszközök

- kötelező olvasmányok
- oktatási segédletek
- kézikönyvek
- módszertani szakkönyvek
- tanári kézikönyvek
- internet hozzáférés
- elektronikus ismerethordozók
- fénymásoló
- tornaterem
- sportudvar
- számítástechnikai terem

9. A szülők, tanulók és pedagógusok együttműködésének formái

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- A felsős diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságán keresztül,
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetben keresztül írásban) tájékoztatják.

3. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel ~~vagy az iskolaszéssel.~~

4. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- Az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

5. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Családlátogatás

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

Az első és ötödik osztályos osztályfőnökök (illetve akik új osztályt vettek át) adott tanév szeptember végéig kötelesek minden tanulóhoz ellátogatni. Probléma esetén gyermekvédelmi felelőssel együtt kell látogatni.

b) Szülői értekezlet

Feladata:

- A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- A szülők tájékoztatása
- Az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- Az országos és a helyi közoktatás politika alakulásáról, változásairól,
- A helyi tanterv körülményeiről,
- Az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- Saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- A gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- Az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- A szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

A tanév folyamán kétszer tartunk szülői értekezletet: szeptemberben és januárban.

A szeptemberi szülői értekezlet témája:

- a tanév munkatervének, és az iskola házirendjének ismertetése
- tájékoztatás a tantárgyi követelményekről, és az értékelés módjairól
- az iskolában működő szakkörök
- az osztály éves programjának közös megtervezése (színház, múzeum, kirándulás, stb.)

A januári szülői értekezleten beszámolunk a szülőknek az osztály magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi munkájáról, és megbeszéljük az aktuális problémákat, teendőket.

A nyolcadikos tanulók szüleinek a továbbtanulás, iskolaválasztás segítése céljából külön szülői értekezletet tartunk decemberben. A ballagással kapcsolatos teendők megbeszélésére májusban kerül sor.

c) Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Iskolánkban a fogadóórákat decemberben és áprilisban tartjuk.

d) Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről. Erre minden tanév tavaszán kerül sor.

e) Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselők, tisztségviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkel.

f) Esetmegbeszélések

Célja: Segítségadás és közös gondolkodás a problémás gyermekekről és nevelési helyzetekről. A program szoros együttműködést feltételez az osztályfőnök, tanító, a szülők, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, a fejlesztő pedagógus és a gyermek között. Állandó és bizalmasan kezelt információcserét igényel a problémás helyzetekről és a folytonos segítségkérésre és segítségnyújtásra kell megteremteni a feltételeket. ~~Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek szüleivel háromhavonta megbeszélést tart az osztályfőnök, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, a fejlesztő pedagógus, amelyen megbeszéljük a tanuló fejlődését~~

g) Ráckeresztúri Iskolásokért Alapítvány

h) Szülői munkaközösség

A szülők és a pedagógusok együtt nevelik a gyermekeket. Vállalt pedagógiai feladatainknak csak úgy tudunk eleget tenni, ha érezzük a szülők támogatását. Az együttműködés alapfeltétele, s egyben jogos szülői igény is, hogy tudják, mi zajlik az iskolában; véleményeiket, észrevételeiket tudják közölni az iskolával. A közös munkához szervezeti

keretként a szülői munkaközösség szolgál.

Működik az osztályon belül, mint osztály SZMK, és az iskola nagyobb keretén belül, mint iskolai SZMK:

- az iskola és a nevelőtestület partnereként segíti az iskolai feladatok végrehajtását
- közreműködik a lebonyolításban
- felkarolja a szülői kezdeményezéseket és továbbítja az iskola számára
- segít megfogalmazni az iskolával szembeni elvárásokat
- a szülők képviselőjében kérhet felülvizsgálást a működés tartalmi kérdéseiről, a kapott információkat továbbítja a szülők felé
- véleményezi az iskola pedagógiai programját
- évente meghatározott időközönként SZMK gyűléseket szerveznek

A tanév első gyűlése alkalmával megválasztásra kerül az SZMK vezetője. Ezeken a gyűléseken, ahol részt vesz az iskola vezetősége is, egyeztetik a jövőbeni terveket, célokat és ezek megvalósítási módjait. Az SZMK által szervezett rendezvények bevételeiből támogatják az iskola közösségi programjait.

II. Helyi tanterv

1. Kerettantervek

Az intézményben alkalmazott kerettanterveket a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012.(XII.21.) számú EMMI rendelet alapján, a rendelet mellékleteként megjelent kerettantervekből választottuk ki.

Alapfokú nevelés és oktatás szakasza, alsó tagozat 1-4 évfolyam

Alapfokú nevelés és oktatás szakasza, felső tagozat 5-8. évfolyam

Tantárgy megnevezése	Vállalt kerettanterv
Magyar nyelv és irodalom	A
Matematika	B
Fizika	B
Kémia	B
Biológia	B
Ének felső tagozat	A
Ének alsó tagozat	A

A választott kerettanterv alapján a helyi tantervünk tantárgyait és óraszámait, valamint a 2013/2014-es tanévtől kifutó rendszerben menő tantárgyi óraszámokat az **1. sz. melléklet** tartalmazza.

A kerettantervi ajánlásokban megjelenő tantárgyak óraszámain felül rendelkezésre álló időkeretet elsősorban a magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, természettudományok, informatika tantárgyak óraszámainak emelésére fordítjuk.

Az iskola az alábbi szabadon választható foglalkozásokat kínálja:

- idegen nyelv alsó tagozaton
- második idegen nyelv felső tagozaton
- informatika alsó tagozaton
- hagyományörző szakkör
- táblajátékok
- Billentyűs hangszer szakkör
- Rajzszakkör
- Színjátékos szakkör
- Olvasókör
- Természettudományi gyakorlatok
- atlétika
- kosárlabda
- kézilabda
- foci
- pingpong

A választható foglalkozások (szakkörök) sora tanévenként a rendelkezésünkre álló személyi feltételektől, a felmerülő igényektől és az eszközellátottságtól függően változhat.

A következő évre vonatkozó szakkörigényeket az iskola minden tanév május 20. napjáig felméri.

2. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek, taneszközök és tanítási segédletek kiválasztásánál elsődleges szempontnak tartjuk, hogy az eszközök segítsék elő:

- az iskola, a tantárgycsoport nevelési-oktatási céljainak teljesítését,
- tanítási tartalmakat, készségek, képességek kialakítását, fejlesztését,
- a tanulás megszerettetését, a tanulási módszerek fejlesztését,
- magasabb évfolyamba lépést,

legyenek:

- szemléletesek, könnyen használhatók, ízlésfejlesztők,
- tartósak,
- mérsékelt árúak.

A tankönyvek kiválasztásának további szempontjai:

- feleljenek meg a NAT-nak, helyi tantervünknek, a tantárgyi struktúrának és a didaktikai szempontoknak,
- szerepeljenek a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben,
- biztosítsák az osztályok és az iskolák közötti átjárhatóságot,

- párhuzamos osztályok lehetőleg ugyanazt a tankönyvcsaládot használják,
- esetleg több éven át is lehessen használni őket, ezért a munkatankönyvekkel szemben előnyben részesülnek a tankönyv + munkafüzet összeállítású tankönyvcsaládok.
- adjon lehetőséget a tehetséggondozásra, illetve segítse a felzárkóztatást;
- alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában;
- gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon;
- a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását;
- adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre;
- adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra;
- alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására;
- segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését;
- jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen.
- Álljon rendelkezésre olyan digitális tananyag, mely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal, játékokkal

A tankönyvrendelés

Az iskola igazgatója a jogszabályban meghatározott időpontig elkészíti az iskolai tankönyv-és segédkönyv-rendelést a szabályzat szerint.

A tankönyvrendelés alapján a nevelőtestület meghatározza, hogy a tartós tankönyv, segédkönyv vásárlására rendelkezésre álló összeget melyik tankönyv, segédkönyv vásárlására fordítsa az iskola.

Az iskola a megelőző tanév végén tájékoztatja a szülőket azokról a tankönyvekről és taneszközökről, amelyekre a nevelő és oktató munkához szükség van.

3. Mindennapos testnevelés

Alsó tagozatban a mindennapos testnevelést 4 testnevelés és 1 néptánc órával teljesítjük, amit szakképzett néptánc tanár oktat.

A 2015-16. tanévtől a felső tagozaton heti 5 óra testnevelés beépült az órarendbe.

4. A választható foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Tanulóink minden év május 20-ig megjelölhetik, hogy a szabadon választható foglalkozások közül (a napi terhelés korlátait figyelembe véve) mit vesznek igénybe.

A jelentkezés egész tanévre szól.

Szintén május 20-ig jelentkezhetnek az egyéb tanórán kívüli foglalkozásokra (napközi, tanulószoba, szakkör, énekkar, stb.)

A felsorolt lehetőségek felkínálásakor megnevezzük az egyes foglalkozásokat tartó pedagógusokat.

5. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A tanulói jogviszony felvétellel és átvétellel, jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. Köteles felvenni a felvételi körzetből jelentkező

tanulókat. Benyújtandó okmányok: iskolai bizonyítvány, születési anyakönyv, lakhely igazolása és távozási bizonyítvány.

Az első évfolyamba lépés feltétele az iskolaérettség. Ez az óvodai ajánlással vagy a nevelési tanácsadó javaslatával igazolható. További feltétel a megfelelő életkor, egyes életkori csoportoknál a szülő kérelme.

Magasabb évfolyamra léphet a tanuló, ha elsajátította a helyi tanterv adott évfolyamának minimális követelményeit.

Az első – harmadik évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre a tanuló, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztása miatt nem tudja teljesíteni. E rendelkezést kell alkalmazni az idegen nyelv tanulásának első évében is, évfolyamtól függetlenül.

Alsóban való jeggyel értékelés év közben.

Az első – nyolcadik évfolyamon évismétlés a szülő és az iskola közötti megállapodás alapján is előfordulhat, ezt a szülőnek kell kezdeményeznie, kérését írásban benyújtania az intézményvezetőnek, amelyről ő dönt, - a szülő kérésére az első- negyedik évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam megismétlését.

A negyedik évfolyamtól felsőbb évfolyamba léphet az a tanuló, aki az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges minősítéssel teljesítette.

Az adott évfolyamot meg kell ismételnie annak, aki három vagy több tárgyból elégtelent kapott, vagy a javítóvizsgán is elégtelen minősítést szerzett. Nem haladhat tovább az a tanuló sem, aki az osztályozó vizsgán indokolatlanul nem jelent meg. A továbbhaladásról az osztályozó nevelőtestületi értekezlet dönt. A javítóvizsgára, osztályozó vizsgára a köznevelési törvény és az iskola szervezeti és működési szabályzata szerint kerül sor.

6. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Formái:

- témazáró dolgozat
- tudásszintmérő dolgozat/feladatlap
- írásbeli feleltetés
- szóbeli beszámoltatás
- év végi kompetenciamérések a kiemelt évfolyamokon

Az első három írásbeli forma a tantárgyat tanító tanár által összeállított feladatot/feladatsort jelent. Felhasználhatók a tantárgyhoz és a tankönyvcsaládhoz a tankönyvkiadók által megjelentetett feladatsorok is.

Az év végi kompetenciamérés feladatlapjait központilag összeállított, országosan egységes feltételek mellett oldják meg a tanulók.

A kompetenciamérésre való felkészülés céljából áprilistól folyamatosan tanórai keretek között a mérőlapokban szereplő feladatokhoz hasonló jellegű feladatokat oldanak meg tanulóink.

A szaktanárok egymás között egyeztetnek, hogy témazáró dolgozatot lehetőség szerint egy nap egynél többet ne írássanak a tanulókkal. Mivel a tudásszintmérő feladatlap és az írásbeli felelet a napi felkészültséget ellenőrzi, nem szabályozzuk korlátozással.

A témazáró dolgozat írását egy héttel előbb közölni kell a tanulókkal. A témazáró dolgozat érdemjegyét a félévi és év végi érdemjegyek kialakításakor kétszeres súllyal kell beszámítani.

Az írásbeli témazáró felméréseknél a ponthatárok százalékos meghatározásában a két tagozatnak kell megállapodnia.

Alsó tagozaton 1-3. évfolyamon az értékelés a következő százalékok alapján történik:

- 100-91% jeles
- 90-76% jó
- 75-51% közepes
- 50-34% elégséges
- 33- 0%elégtelen

4-6. évfolyamon az alábbi százalékok érvényesek:

- 100-91% jeles
- 90-79% jó
- 78-56% közepes
- 55-36% elégséges
- 35-0% elégtelen

7-8. évfolyamon:

- 100-91% jeles
- 90-81% jó
- 80-59% közepes
- 58-41% elégséges
- 40-0% elégtelen

Más írásbeli számonkérésnél ponthatárok százalékos arányait magasabbra emelni lehet, alacsonyabbakra tenni tilos.

A sajátos nevelési igényű, a tanulásban fokozottan kudarcnak kitett tanulóknál az árnyalt értékelést alkalmazzuk.

A többi írásbeli felméréseknél a feladattípusok határozzák meg a százalékhatárokat. Az írásbeli felméréseket haza nem vihetik a tanulók, de a szülők a tanítónál megnézheti.

1-4. évfolyamon, ahol a tantárgyakat egy tanító tanítja megoldható, hogy a fentiekén kívül, a tanulók élettani sajátosságait figyelembe véve a témazáró dolgozatok ne kerüljenek a tanítási nap 4-5. órájára.

Írásbeli beszámoltatás: alsó tagozat (1-4. évfolyam)

. Formái	Rendje	Szerepe, szintjei	Időtartama
1Formatív mérés	Év eleje Témakör vége	tájékozódás a megértés szintjéről az egyén, osztály, csoport területén	1 tanóra

2. Témazáró dolgozat	- témakör végén - egy alkalommal a Házirend szerint javítható - munkaközösség szerint egységes	Egyéni, osztály	1 tanóra
4. Írásbeli felelet	Alkalmanként tanítási egységek után	egyéni	kevesebb egy tanóránál
5. Írásbeli házi dolgozat teszt gyűjtőmunka tabló leíró jellegű (3-4.évf.): olvasónapló fogalmazás	a tanító megítélése szerint	- egyéni - kiscsoportos	két hét
6. Röpdolgozat	tanítási egység után	- egyéni - csoportos - osztály	kevesebb egy tanóránál
7. Füzet, munkafüzet	minimum témakörönként	- egyéni - osztály	negyedévente

Szóbeli beszámoltatás rendje 1-4. évfolyamon

Fajtái	Rendje	Szerepe, szintje	Időtartam a	Minősítés e
1. Villámkérdése	a tanár belátása szerint	az egyes tanulók ismereteiről	minden órán	verbálisan

k		tájékozódás valamely résztémában		vagy egyéb módon
2. Felelet	- egy-egy leckéből -tantárgyanként -évente minimum 2- 3 alkalom/tanuló	tényekről, fogalmakról, összefüggésekről verbális ellenőrzés	3-5 perc	érdemjegy
3. memoriter	Munkaközösségek által meghatározott tematika szerint, minimum negyedévente	Az egyes tanulók verbális emlékezetének fejlesztése. Tantárgyi követelmény ellenőrzése	3-5 perc	érdemjegy

Írásbeli beszámoltatás: felső tagozat (5-8. évfolyam)

. Formái	Rendje	Szerepe, szintjei	Időtartama
1. Témazáró dolgozat	- témakör végén - egy alkalommal a Házirend szerint javítható - munkaközösség szerint egységes	Egyéni, osztály	1 tanóra
2. Írásbeli felelet	Alkalmanként, tanítási egységek után	Egyéni, osztály	kevesebb egy tanóránál
3. Írásbeli házi dolgozat teszt gyűjtőmunka tabló olvasónapló fogalmazás	A szaktanár megítélése szerint	- egyéni - kiscsoportos	változó
4. Röpdolgozat	tanítási egység után	- egyéni - csoportos - osztály	kevesebb egy tanóránál

5. Füzet, munkafüzet	Munkaközösségek megállapodása szerint	- egyéni - osztály	Min. negyedévente
-----------------------------	---------------------------------------	-----------------------	-------------------

Szóbeli beszámoltatás rendje 5-8. évfolyamon

Fajtái	Rendje	Szerepe, szintje	Időtartama	Minősítése
1. Felelet	- egy-egy leckéből -tantárgyanként -évente minimum 2-3 alkalom/tanuló	tényekről, fogalmakról, összefüggésekről verbális ellenőrzés	3-5 perc	Érdemjegy
2. memoriter	Munkaközösségek által meghatározott tematika szerint	Az egyes tanulók verbális emlékezetének fejlesztése. Tantárgyi követelmény ellenőrzése	3-5 perc	Érdemjegy

egyéb módon: pontozás, szimbólumok, kis osztályzat (+, -) a pedagógus által meghatározott és a tanulók körében elfogadott érdemjegyre való átváltási lehetőséggel

Az otthoni (napközis) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladatok – mind a szóbeli, mind az írásbeli – a tanítási órán feldolgozott ismeretek gyakorlását, elmélyítését szolgálják, ezért csak olyan jellegű feladatokat adhat a pedagógus, mely ennek a kritériumnak megfelel. Nem adható olyan házi feladat, melynek előkészítése a tanítási órán nem történt meg. Szintén nem adható házi feladatként a tanítási órán fel nem dolgozott anyag rész otthoni, önálló feldolgozásra. Az írásbeli házi feladatot érdemjeggyel nem értékeljük. A kiemelkedő gyűjtőmunka, szorgalmi házi dolgozat összeállítását érdemjeggyel jutalmazzuk, amelyet zöld tintával írunk az osztályozó naplóba.

a/ A feladott kötelező szóbeli és írásbeli házi feladat együttes mennyisége annyi legyen, hogy az első-negyedik évfolyamon a következő tanítási napra, az összes tantárgyra vonatkozó felkészülési idő ne haladja meg a napközis tanulmányi foglalkozás időtartamát.

b/ A pedagógus a tanulók életkori sajátosságainak, képességszintjének és terhelhetőségének ismeretében szabadon alkalmazhatja a differenciált házi feladat (szóbeli vagy írásbeli) adásának elvét.

c/ A péntekről hétfőre adott házi feladat mennyiségét tekintve az a/ pontban írottak az irányadók.

d/ Hosszabb iskolai szünetekre (őszi, téli, tavaszi, nyári) kötelező házi feladatot nem kaphatnak a tanulók. A pedagógus megfelelő motivációval „szorgalmi” jelleggel végezhető feladatot, gyűjtőmunkát adhat a szünetekre. Olvasónapló készítését, illetve hasonló jellegű

feladat teljesítését azonban meghatározhatjuk úgy is, hogy az a szünet idejét is igénybe vegye, de az elkészítés végső határideje nem lehet a szünet utáni tanítási hét egyik munkanapja sem.

Az el nem végzett feladatokat a tanulónak pótolniuk kell. Amennyiben a tanuló rendszeresen nem végzi el vagy nem pótolja a feladatait, a félévi és év végi osztályzatát e hiányosság lerontja.

A tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma, értékelésének, minősítésének formái

A tanulói teljesítmények értékelése

Célja: A diagnosztikus visszajelzés

Feladata:

a tanulócsoporthoz eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez

a következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára

a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése

a tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményükhöz

a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Az értékelés ne legyen megbélyegző, hanem előremutató, a tanulót teljesítményének minősítésével ösztönözzük, tudatosan, következetesen formáljuk. Lényeges feladatnak kell tekinteni a tanulói önértékelés rendszerének kialakítását, melyet az osztály előtt elhangzó, nyilvános értékelés fejleszt.

A tanulók teljesítményének elbírálásakor különbséget kell tenni az **értékelés** és az osztályzattal történő **minősítés** között. Az értékelésnél megállapítjuk a fejlődést, a sikeres munkát, biztatjuk, dicsérjük a tanulót, értékeljük igyekezetüket, önállóságukat, de rámutatunk a hiányosságaikra is. Az osztályzatokkal történő minősítésnél a tantervi követelményeket tartjuk az irányadónak. A tanulók 1- 5 ig. osztályzatokat kapnak.

A tanulók értékelése folyamatos. Tantárgyanként havonta legalább egy-egy érdemjegyet kapnak. Az érdemjegyről a tanulót és a szülőjét az ellenőrző könyvön keresztül rendszeresen értesítjük. (Felmérés jegyek zöldszínűek, egyebek kékek.) A szerzett érdemjegy beírása és a szülővel való aláírása a tanuló feladata, tanítói-tanári aláírás nélkül nem küldhető haza. A jegyekkel kapcsolatos ellenőrzés havonta az osztályfőnök kötelessége.

A tanulók értékelése osztályzattal a félév végén, legalább három (3) érdemjegy alapján történjen.

Az osztályzatok a következők:

A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen; magatartásának értékelésénél példás, jó, változó, rossz; szorgalmának értékelésénél példás, jó, változó, hanyag megnevezést kell alkalmazni.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szóveszt értékelést kell alkalmazni. De tanév közben az érdemjeggyel történő értékelést alkalmazzuk.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér az érdekelt pedagógustól, ennek okáról.

Az osztályzat a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmény:

Jeles: - ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.

Jó: - ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak.

Közepes: - ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond (párbeszéd lakul ki a tanár és a tanuló között).

Elégséges: - ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre

Elégtelen: - ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

A szöveges minősítés rendje és formái az első évfolyamon, ill. a második évfolyam félévében.

Az alsós munkaközösség tagjai szükségesnek érzik, hogy a kiemelkedő teljesítményt továbbiakban is kitűnő minősítéssel értékelhessék, így az a kategória, mely a folyamatosan kiemelkedő, színjeles értékelésű teljesítmény megnevezésére szolgál, a „kitűnően megfelelt” kifejezéssel jegyezhető a félévi és az év végi bizonyítványba.

E törvényt pont alkalmazásával kapcsolatban a következő döntés született a szöveges értékelés osztályzatra történő átváltásáról:

- kitűnően megfelelt = jeles = 5
- kiválóan megfelelt = jeles = 5
- jól megfelelt = jó = 4
- megfelelt = közepes = 3
- fejlesztésre szorul = elégséges = 2

A tanév során, 2. osztálytól a tanulói teljesítmény értékelésére továbbra is a hagyományos érdemjegyeket használjuk. Első osztályban negyedévkor és háromnegyed évkor a szülők az iskolai hagyományoknak megfelelően, részletes írásbeli értékelést kapnak a gyermekük teljesítményéről. Ezeknek az értékeléseknek az értelmezését és a további teendők egyeztetését szülő és tanító között minden alkalommal fogadóóra segíti.

~~Halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról fejlődési naplót vezetünk, esetmegbeszéléseket tartunk, amelyek segítik az árnyalt és pontos értékelést~~

Magatartás és szorgalom értékelése

A tanulók magatartásának és szorgalmának követelményeit a tantestület állapítja meg, - a tanév elején a tanulókkal és a szülőkkel ismertetni kell. A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésében az osztály közössége, valamint az osztályban tanító pedagógusok is részt vesznek.

A magatartással és szorgalommal kapcsolatos követelmények:

- a magatartás értékelésénél a következő szempontokat vesszük figyelembe:
- a tanuló magaviselete tanítási órákon, egyéb foglalkozásokon, szünetben
- a tanuló viszonya a közösséghez,

- o a tanuló tanuláshoz, munkához való viszonya,
- o a tanuló környezete, személyiségjegyei.

A szorgalom értékelésénél a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- o Képessége szerint tanul-e? ☐
- o Vállal-e „többletmunkát”? ☐
- o Milyen a kötelességtudata, igényessége ☐ önmagával szemben?
- o Mennyire önálló a munkában? ☐
- o Milyenek az életkörülményei? ☐

magatartás és szorgalom minősítésének négy fokozata van:

Magatartás	Szorgalom:
:	
5 példás	5 példás
4 jó	4 jó
3 változó	3 változó
2 rossz	2 hanyag

A tanulók magatartását és szorgalmát havonként értékeljük, mely az ellenőrzőbe és a naplóba is bekerül.

Jutalmazás formái és alkalmazásának elvei

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

Az iskola ezen túlmenően jutalmazza azt a tanulót, aki kiemelkedő tanulmányi versenyeredményt ér el, kimagasló művészeti vagy sporttevékenységet folytat, vagy a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanuló közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A jutalmazás formái

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári –napközivezetői
- osztályfőnöki
- igazgatói
- nevelőtestületi

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a félévi értesítőbe vagy az év végi bizonyítványba kell bejegyeztetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvvel és oklevéllel jutalmazhatók. A jutalom odaítéléséről – a pedagógusok és az osztályközösség véleményének meghallgatásával – az osztályfőnök dönt.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az iskoláért végzett társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt veheti át.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás,
- kulturális hozzájárulás (színház, mozi vagy kiállítás látogatásához).

Fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

A tanulók felelősséggel tartoznak az iskolai Házi rend betartásáért. A Házi rend rendelkezéseit a tanév ideje alatt a tanuló köteles betartani. Aki a Házi rend rendelkezéseit nem tartja be, a Házi rend alapján felelősségre vonható.

Fegyelmi vétség elkövetése esetén a diák első esetben a vétség súlyosságának megfelelő büntetésben részesül. A büntetés fokozatát az osztályfőnök, szükség esetén a nevelőtestület illetve az iskola igazgatója, valamint az iskolavezetés határozza meg.

A fegyelmi intézkedés nem megtorló jellegű, hanem a súlyosabb fegyelemsértések megelőzésére szolgáló nevelési eszköz.

Fegyelmi intézkedés formái szóban és írásban:

Magatartási füzet, rossz-beírás

- szaktanári figyelmeztetés, **3 db**
- szaktanári intés,
- szaktanári megrovás,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intés,
- igazgatói megrovás,
- nevelőtestületi megrovás,
- áthelyezés más osztályba,
- áthelyezés más (azonos típusú) iskolába.

A fegyelmi büntetés az ellenőrzőbe és a naplóba is bekerül

7. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

1. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelő tanárok végzik el a testnevelésórákon, tanévenként két alkalommal, szeptemberben, májusban. A felmérés a NETFIT teszt alapján került összeállításra.

2. A mérés célja a tanulók fizikai állapotának, általános teherbíró képességének felmérése, az év eleji, és év végi eredmények összehasonlítása, a gyermek kimutatható fejlődése. A mutatott teljesítményre érdemjegyet kapnak a diákok.

7.1. Az iskola egészség- és környezeti nevelési programja

*„Szeresd egészségedet, mert ez a jelen.
Védd a kisgyermeket, mert ez a jövő.
Őrizd szüleid egészségét! – mert a múlton épül fel a jelen és a jövő.”*
(Bárczi Gusztáv)

Az egészségmagatartás kialakítása hosszú, az egész életen át tartó szocializációs folyamat eredménye.

Elsődleges a család szerepe a folyamatban. A család mintaadó, szocializációs szerepkörének gyengülését korunk egyik kedvezőtlen jelenségeként tartjuk számon.

Az iskola mint ismeret –és értékadó, érték-meghatározó környezet kiemelt szerepet kap az egészségtudatos magatartás kialakításában.

E magatartás kialakítása rendkívül- az iskolai nevelés szinte minden tevékenységén- széleskörű pedagógiai hatásmechanizmusok együttes eredményeként valósulhat meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni, úgymint:

- önmagunk, és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat

- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái, az idővel való gazdálkodás szerepe
- a személyes biztonság / közlekedés, rizikóvállalás /
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
- mentálhigiénia / testi és lelki egészség /

Az iskolai egészségneveléssel kapcsolatos feladatok áthatják valamennyi alkalmazott mindennapi tevékenységét. Értve ezalatt: az iskola helyiségeinek tisztaságát, szellőztetését, világítását, fűtését, berendezését, a bútorzat állapotát, a tanulók arányos napi terhelhetőségét, az órarend és a tanórai foglalkoztatás változatosságát, a megfelelő pihenőidő biztosítását, a mellékhelyiségek állapotát, a megfelelő higiénés szokások kialakítását.

Iskolai programok

Az iskolai programoknak olyan feladatokat és a megvalósításukat szolgáló tevékenységeket kell tartalmazniuk, melyek célja:

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése,
- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapi testmozgás,
- a dohányzás, alkoholfogyasztás-és kábítószer használat megelőzése,
- a fogyatékosok és hátrányos helyzetűek integrációja,
- az iskolán belüli bántalmazás megelőzése,
- a szexuális nevelés – a pubertás időszakát, a nemi érés időpontját megelőzően is.
- Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében,
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat.
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében - foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - A táplálkozás,
 - Az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás,
 - A családi és kortárskapcsolatok,
 - A környezet védelme,
 - Az aktív életmód, a sport,
 - A személyes higiénia,
 - A szexuális fejlődés területén.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órák, játékok, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon, az iskolai sportkör foglalkozásai,
- A környezet, természetismeret, biológia, etika, egészségtan, testnevelés tantárgyak, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek,
- Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök (természetjárás); egészségnap minden évben ősszel, illetve tavasszal: játékos vetélkedők az osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan az életkornak megfelelő szinten, témákban.
- Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele:
 - Félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában,
 - A tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez.
 - Az egészségnap keretén belül előadó szakemberek meghívása a védőnői szolgálat segítségével (orvosok, fogorvosok, mentősök, védőnők stb.)

Baleset megelőzési program:

Általános balesetvédelmi helyzetek, szabályok az iskolában:

- Baleset megelőzésére, felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére.(osztályfőnöki órák)
- Tilos és elvárható magatartásformák ismertetése életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően.(osztályfőnöki órák)
- Közlekedési eszközzel vagy anélküli szabályos közlekedés elsajátíttatása, alkalmazása.
- Baleset megelőzés az iskolán kívül, külső helyszíneken.(tanulmányi kirándulások, szakkörök, versenyeken való részvétel)
- Balesetvédelem szakórákon, a vegyszerek és eszközök szakszerű, balesetmentes használata, sporttevékenységek elvégzése baleset, sérülés nélkül
- Elsősegélynyújtás oktatása

8. Az iskola környezeti nevelési programja

„A földet nem őseinktől örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön.”
(ősi indián mondás)

Célok, alapelvek

A környezeti nevelés tartalma-világszerte, így Magyarországon is- kiszélesedett, a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. Gondot kell arra fordítanunk, hogy diákjaink a jövőben mindennapi életvitelükben képesek legyenek a bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusokat kezelni, megoldani. Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti erkölcsét, társadalmi- természeti felelősségét, formálni kell alakuló értéktudatát, együttműködési képességeit, személyes és közös felelősségtudata alapjait.

A környezeti nevelés kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására, egyben elősegíti a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.

A pedagógiai gyakorlatban kiterjed:

-a testi-lelki egészségnevelésre,

-a társas készségek (mindenekelőtt a konfliktuskezelés, döntés, együttműködés) fejlesztésére a mentálhigiénés nevelésre is.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan illeszkedik a környezettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és szocializációs sajátosságaira építve történhet az erkölcs és az életviteli szokások formálása.

A környezeti nevelés minden pedagógus, illetve valamennyi tantárgy feladata.

Fontos, hogy az iskolai életmindennapjaiban, a tanítási órákon kívül is érvényesüljön a nevelőintézmény egészének ökológiai kultúrája és társas harmóniájának rendje. Az iskola legfontosabb célcsoportjai a környezeti nevelés terén a tanulók és a családok, a szülők, a helyi közösség tagjai.

Stratégiaileg kiemelt céljaink:

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása
- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése
- A természet szeretetére nevelés
- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés
- A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése

Tevékenységekhez közvetlenül kapcsolható részcélok

- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés
- Válogatott hulladékkezelésre szoktatás

- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése - Kerékpáros közlekedést népszerűsítő program
- Községünk és megyénk helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése- Kirándulások
- Népi hagyományaink, népszokásaink megismertetése - Hagyományőrző program
- A természet szeretetére nevelés,-a gyerekek természettel való közvetlen élményekhez juttatása –Természetjáró szakkör
- A gyerekek lakóhelyük közelében található természeti értékek megismertetése
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése, gyakoroltatása - Kis kézműves foglalkozások
- A kertészkedés, kertészeti munkák megismertetése

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- A környezet, természetismeret, földrajz, biológia, kémia, technika, tantárgyak, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek,
- A környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: a környezeti értékek felfedezésére: minden évben a "Föld napja" alkalmából a következő programok valamelyike kerül megvalósításra: vetélkedő, hulladékgyűjtés, „iskolaszépítés”...
- Az iskola környezettudatos működése

Konkrét célok:

Hagyományok ápolása és a szaktárgyi célok megvalósulása

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg	A helyi tantervben műveltségi területenként és a tanmenetekben is konkrétan jelöljük meg a feladatokat, és az alkalmazni kívánt módszereket	Átdolgozott tanmenetek, több környezeti nevelési tartalom a tanórákon
A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői	Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek tartása az adott témában	Az iskolai programok tervezésekor szempont, hogy a lehetőségekhez képest minél környezetkímélőbb legyen a program.
Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése	Teremértékelő bejárások, szelektív hulladékgyűjtés, alumínium dobozok, papír gyűjtése	Javul az iskola tisztasága
Takarékoskodás a vízzel és a villannyal	Rendszeres, majd alkalmankénti ellenőrzések	Észrevehetően csökken az iskola víz- és villanyszámláján szereplő

		összeg
Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az önálló ismeretszerzés képességét, megalapozva ezzel az életen át tartó tanulást	Szakkönyvek, folyóiratok, Internet stb.	Egyre több gyerek tudja használni a szakirodalmat és az Internetet.

1. számú melléklet

A RÁCKERESZTÚRI PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA ÓRATERVE

A választott kerettanterv alapján a helyi tantervünk tantárgyait és óraszámait az alábbi táblázat tartalmazza. A táblázatban bemutatott óraszámokat a 2013/2014-es tanévben vezetjük be az 1. és 5. osztályokban felmenő rendszerben.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+ 0,5 +1,5	6+1
Idegen nyelvek			1	2
Matematika	4+1	4+1	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1+0,5	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	4+1	4+1	4+1	4+1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Informatika			1 0	1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Első és második évfolyamon délutáni foglalkozás keretében egy-egy óra nyelv illetve informatika órát tartunk az engedélyezett további tervezhető időkeret terhére.

A 2016-17. tanévtől 3. évfolyamon az informatikaoktatás szakkör keretében történik, a magyar nyelv és irodalom tantárgy plusz 1 órával egészül ki.

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+0,5	4+0,5	3+1	4
Idegen nyelvek	3	3+1	3	3
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2+0,5	2+0,5		
Biológia-egészségtan			2	1+1
Fizika			2	1+1
Kémia			1+0,5	2
Földrajz			1+0,5	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret*	1			
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

2.számú melléklet

KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram az 1–4. osztályban kerül bevezetésre a 2019/2020-es tanévben.

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszerűen: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevághó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

3. Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: **Tanulni élmény!** amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

II. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljünk „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulószervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rendszerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4- Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása

- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

III. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

1. A Komplex Alaprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

1. A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben

- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi tartalmak** implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben**

2. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vérteti fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párvalasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

3. A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.

- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajátságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

4. A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradtságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

5. A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag keresztntantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak keresztntantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

3. Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti **1-3 alkalommal** javasolja a Komplex Alapprogram **20-25 perces** foglalkozás keretén belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében, vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

4. **„Te órád”**

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

5. **Házi feladata**

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

6. **Értékelés**

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott **a tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

IV. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK **ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ**

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása**.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

V. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

VI. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETÉNEK

1. **A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól.** Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80 %** -ban nem szabályozza.
- A tanítási órák **20%-ban** azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
- **10-30%-ban** pedig a **Komplex órák** keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszávban valósulnak meg.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

2. Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a **DFHT- módszertant alkalmazó órák arányait** alsó tagozaton és felső tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be.

3. Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapidokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a **délelőtti** és **délutáni** tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, 1–3. évfolyam (optimum)

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
--	-------	------	--------	-----------	--------

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00–8.25/8.45	Ráhangelődés	Ráhangelődés	Ráhangelődés	Ráhangelődés	Ráhangelődés
8.55–9.40	Magyar	Matematika	Matematika	Magyar	Matematika
9.40–10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00–10.45	Ének-zene	Magyar	Testnevelés	Magyar	Magyar
10.55–11.40	Környezetismeret	Magyar	Viz. kult.	Matematika	Magyar
11.50–12.35	Technika	Testnevelés	Viz. kult.	Testnevelés	Szabadon terv.
12.35–13.40	Ebéd és játék				
13.40–14.25	Testnevelés	Ének-zene	Erkölcstan	Szabadon terv.	Testnevelés
14.35–15.20	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.30–16.15	„Te órád”	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	„Te órád”
16.15–17.00	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, 1-3. évfolyam (minimum)

8.00-8.45	Ráhangelódás	Magyar	Magyar	Ráhangelódás	Ráhangelódás
8.55-9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Matematika	Matematika
9.40-10.00	20 perces szünet				
10.00-10.45	Ének-zene	Matematika	Testnevelés	Magyar	Magyar
10.55-11.40	Környezetismeret	Szabadon terv	Víz. kult.	Erkölestan	Magyar
11.50-12.35	Technika	Testnevelés	Víz. kult.	Testnevelés	Szabadon terv.
12.35-13.40	Ebéd és játék				
13.40-14.25	Testnevelés	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő	Ének-zene	Testnevelés
14.35-15.20	AP foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.30-16.15	Játék-szabadidő	Te órád	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő
16.15-17.00	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, 4. osztály (optimum)

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00-8.45	Ráhangelódás	Ráhangelódás	Ráhangelódás	Ráhangelódás	Ráhangelódás
8.55-9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Magyar	Matematika
9.40-10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00-10.45	Magyar	Matematika	Magyar	Szabadon terv.	Magyar
10.55-11.40	Környezetismeret	Testnevelés	Víz. kult.	Matematika	Szabadon terv.
11.50-12.35	Szabadon terv.	Idegen nyelv	Víz. kult.	Idegen nyelv	Testnevelés

12.35-13.00	Ebéd				
13.00-13.45	Testnevelés	Erkölcstan	Testnevelés	Ének-zene	Technika
13.55-14.40	Ének-zene	Játék	Játék	Testnevelés	Játék
14.40-15.25	AP foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.25-16.20	Te órád	AP-foglalkozás	Szabad időkeret	Játék	Te órád
16.20-17.00	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, 4. osztály (minimum)

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00–8.45	Ráhangelődés	Magyar	Ráhangelődés	Ráhangelődés	Idegen nyelv
8.55–9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Magyar	Matematika
9.40–10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00–10.45	Ének-zene	Matematika	Magyar	Szabadon terv.	Magyar
10.55–11.40	Környezetism.	Testnevelés	Viz. kult.	Matematika	Szabadon terv.
11.50–12.35	Szabadon terv.	Idegen nyelv	Viz. kult.	Testnevelés	Testnevelés
12.35–13.00	Ebéd				
13.00–13.45	Testnevelés	Erkölcstan	Testnevelés	Ének-zene	Technika
13.55–14.40	Játék	Játék	Játék	Játék	Játék
14.40–15.25	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.25–16.20	„Te órád”	Szabad időkeret	„Te órád”	Szabad időkeret	„Te órád”

16.20–17.00	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret
-------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

A Komplex Alaprogram minta órarendje, 5. osztály (minimum)

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00–8.45	Ráhangelődés	Magyar	Ráhangelődés	Ráhangelődés	Idegen nyelv
8.55–9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Idegen nyelv	Matematika
9.40–10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00–10.45	Ének-zene	Matematika	Magyar	Szabadon terv.	Történelem
10.55–11.40	Term.ismeret.	Testnevelés	Történelem	Matematika	Tánc és dráma
11.50–12.35	Oszt.fő.	Idegen nyelv	Viz. kult.	Testnevelés	Testnevelés
12.35–13.00	Ebéd				
13.00–13.45	Testnevelés	Erkölcstan	Testnevelés	Term.ismeret	Technika
13.55–14.40	Tanulás	Szabadon terv.	Tanulás	Tanulás	Tanulás
14.40–15.25	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.25–16.20	„Te órád”	Tanulás	„Te órád”	Szabad időkeret	„Te órád”
16.20–17.00	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret

Megjegyzés: Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, s akik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, azoknak napközis foglalkozás vagy “Te órád” biztosítható.

VII. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

A digitálisnaplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra

TA – testnevelés alapú alprogram

ÉA – életgyakorlat alapú alprogram

DA – digitális alapú alprogram

MA – művészetalapú alprogram

TÓ – „Te órád”

RÁ – ráhangolódás

Az intézmény Pedagógiai programjának elfogadása és jóváhagyása

Az intézmény Pedagógiai programját az iskola diákönkormányzata 2019. szeptember 24-én tartott ülésén megtárgyalta, és a benne foglaltakkal egyetértett.

Ráckeresztúr, 2019. szeptember 24.

Gajdó Rita
iskolai diákönkormányzat vezetője

Az intézmény Pedagógiai programját a Szülői munkaközösség vezetősége a 2019. szeptember 19-én tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Ráckeresztúr, 2019. szeptember 19.

Bendákné Halász Mária
Szülői Munkaközösség vezetője

Az intézmény Pedagógiai programját a nevelőtestület a 2019. szeptember 30-án tartott ülésén véleményezte és elfogadta.

Ráckeresztúr, 2019. szeptember 30.

Gergics Mihályné
igazgató